

[Indenrigsministeren]

nestemænd heller ikke at have adgang til faglige kampskridt og lignende.

Da det heller ikke i den kommunale sektor viste sig muligt at sikre en ensartet behandling af arbejdsnedlæggelserne den 15. marts 1979, og da regeringen tillægger det afgørende vægt, at tjenestemændene i den offentlige sektor behandles efter ensartede regler, uanset om de er stats-, kommunalt eller amtskommunalt ansat, er det fundet nødvendigt ved dette lovforslag at søge etableret en ordning for den kommunale sektor svarende til den ordning, som finansministeren i sit lovforslag har foreslået etableret for de områder, der er omfattet af tjenestemandsløven, dvs. staten, folkeskolen og folkekirken.

Jeg har da også hæftet mig ved, at en række af ordførerne under 1. behandling af finansministerens forslag til ændring af tjenestemandsløven fremhævede nødvendigheden af en tilsvarende ordning for det kommunale område. I denne forbindelse skal det også nævnes, at jeg fra Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening i forbindelse med fremsættelsen af finansministerens lovforslag modtog henvendelser, hvori regeringen opfordredes til at søge tilvejebragt en tilsvarende ordning for den kommunale sektor.

På denne baggrund er lovforslaget i alt væsentligt en parallel til finansministerens lovforslag, og jeg skal i denne forbindelse henvise til, at det med henblik på at sikre en ensartet praksis i den statslige og den kommunale tjenestemandsløve foreslås, at de af præsidenterne for højesteret og for østre landsret udpegede medlemmer er de samme i begge retter.

I tilknytning hertil skal jeg endvidere pege på forslaget om at henlægge kompetencen til at rejse sag ved den kommunale tjenestemandsløve til Kommunernes Lønningsnævn. Det har været overvejet at henlægge denne kompetence til de enkelte kommunalbestyrelser og amtsråd, evt. til sammenslutningerne af de kommunale arbejdsgivere, dvs. Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Foreningen af Kommuner i Københavns Amt samt til Københavns og Frederiksberg kommuner. Hensynet til at sikre, at sagerne rejses efter ensartede principper over for tjenestemandsløven, har imidlertid ført til, at søgsmålskompetencen må samles hos ét organ fælles for hele den

kommunale sektor, og jeg har her fundet, at Kommunernes Lønningsnævn, hvori de kommunale arbejdsgivere alle er repræsenteret, er et egnet organ til at varetage denne opgave.

Da regeringen har tillagt det afgørende vægt, at dette lovforslag kan blive behandlet sammen med finansministerens forslag til ændring af tjenestemandsløven, således at de nye ordninger kan træde i kraft samtidig for hele den offentlige sektor, har jeg set mig nødsaget til at fremsætte lovforslaget nu, uden at der har været givet de kommunale arbejdsgivere og de kommunale tjenestemandsløveorganisationer lejlighed til officielt at udtale sig over lovforslaget. De er dog orienteret om lovforslaget, og jeg har samtidig tilkendegivet dem, at regeringen vil være åben over for kommentarer, som måtte fremkomme under folketingsbehandlingen. Jeg har efterfølgende haft en drøftelse med repræsentanter for kommunerne, som har tilkendegivet, at de ikke finder, at Kommunernes Lønningsnævn er et egnet organ til at udpege repræsentanter til og rejse sag ved tjenestemandsløven. Jeg har i denne forbindelse givet udtryk for, at jeg vil være rede til at overveje andre ordninger, der i samme grad som den foreslåede sikrer, at sagerne rejses efter ensartede principper over for tjenestemandsløven, uanset hvor overtrædelserne begås.

Med disse ord vil jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Glistrup (FP):

Jeg skal hermed tillade mig på forslagsstillerens vegne at fremsætte:

Forslag til lov om slagteristrejkenes afblæsning.

(Lovforslag nr. L 204).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 910

1) Til udenrigsministeren af:

Gert Petersen (SF):

[Gert Petersen]

»Vil Danmark stemme imod ydelse af lån fra Verdensbanken, IMF (Den internationale Valutafond) og IDB (Den inter-amerikanske Bank) til den regerende junta i El Salvador?«

Skriftlig begrundelse

I Information den 4.-5. april 1981 oplyses i en reportage fra Washington, at USA søger visse lån bevilget til El Salvador gennem internationale organisationer, hvor Danmark er medlem.

USA foreslår, at Verdensbanken yder et lån på 77 mill. dollars; i givet fald skal Danmark heraf svare for 1,9 mill. dollars.

IMF overvejer for tiden – på USA's initiativ – to lån på tilsammen 161 mill. dollars. Mens midlerne fra Verdensbanken i det mindste er øremærkede, skal lånet fra IMF gå direkte til El Salvadors centralbank og kan altså reelt dirigeres videre til rent militær indsats.

Endelig overvejer IDB at yde lån til juntaen på i alt 56,2 mill. dollars.

Inden højreekstremisterne myrdede ærkebiskop Romero, opfordrede denne det internationale samfund til at afbryde al udenlandsk bistand til El Salvadors regering. En sådan bistand er under alle omstændigheder med til at legitimere juntaregimet internationalt, og en stor del af bistanden vil med sikkerhed blive anvendt til militære formål, dvs. bekæmpelse af de demokratiske kræfter.

Danmark har en stemme i hver af de omtalte finansieringsorganisationer. I betragtning af Danmarks officielle holdning ville det være et groft dobbeltspil, om ikke Danmark klart stemmer imod ydelsen af de omtalte lån. Man bør også kunne vente, at Danmark vil arbejde for at skabe et flertal imod bevilling af lånene.

Gert Petersen (SF):

Det er blevet oplyst i en avisartikel i Information den 4. april 1981, at USA søger visse lån bevilget til El Salvador gennem internationale organisationer, hvor Danmark er medlem. Det drejer sig bl. a. om et lån fra Verdensbanken på 77 mill. dollars, hvor Danmark i givet fald skal svare for 1,9 mill. dollars. Desuden er det oplyst, at Den internationale Valutafond for tiden på amerikansk initiativ overvejer to lån på tilsammen

161 mill. dollars. Midlerne fra Verdensbanken er øremærkede, så vidt vi kan forstå, men lånet fra Den internationale Valutafond skal gå direkte til El Salvadors centralbank og kan altså reelt dirigeres videre til den indsats, som El Salvadors junta ønsker, f. eks. rent militær indsats. Endelig er der tale om, at Den inter-amerikanske Bank, hvor Danmark også er medlem, skal yde lån til juntaen på i alt 56,2 mill. dollars.

Den tidligere ærkebiskop Romero i El Salvador, som blev myrdet af højreekstremisterne, opfordrede, inden han døde, det internationale samfund til at afbryde al udenlandsk bistand til El Salvadors regering, fordi en sådan bistand under alle omstændigheder er med til at legitimere juntaregimet internationalt. Vi ved med sikkerhed, at en stor del af bistanden vil blive anvendt til militære formål, og det vil sige bekæmpelse af de demokratiske kræfter.

Danmark har en stemme i hver af de omtalte finansieringsorganisationer. Jeg har været glad for de svar, som udenrigsministeren har givet mig i de forløbne par måneder om Danmarks holdning til situationen i El Salvador, og derfor vil jeg gå ud fra, at Danmark stemmer imod ydelsen af de omtalte lån, og at Danmark derudover også vil gøre et stykke arbejde for at prøve på at forhindre, at sådanne lån bliver givet til den blodige junta i El Salvador.

Formanden:

Spørgsmålet vil blive besvaret af statsministeren.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Gert Petersens spørgsmål er baseret på en avisartikel, og jeg kan i den forbindelse oplyse, at valutafonden i tiden fra 1. oktober 1979 til 31. december 1980 har ydet El Salvador to lån. Disse lån blev godkendt i fondens bestyrelse i juni 1980. I alt har El Salvador fået stillet 45 mill. dollars til rådighed fra fonden i den nævnte periode. Men der foreligger fra fondens side ikke oplysninger, der kan bekræfte, at El Salvador påtænker at søge om yderligere lån i valutafonden på nuværende tidspunkt.

Under drøftelserne i Verdensbankens og Den internationale Udviklingsbanks bestyrelser af konkrete låneansøgninger er det for

[Statsministeren]

den danske regerings holdning aldeles afgørende, at de herskende forhold i modtagerlandet gør det muligt at gennemføre de projekter, hvortil lånene er knyttet, men også at projekterne støtter de målgrupper, som vi i vor bistandspolitik prioriterer højest. Da vi i regeringen ikke mente, at de kriterier, som vi stiller op, var opfyldt i forbindelse med lånet på 45 mill. dollars til El Salvador fra Den inter-amerikanske Udviklingsbank, meddelte vi banken, da det den 19. december 1980 blev behandlet i bankens bestyrelse, at vi var imod dette lån. Dertil er blot at konstatere, at der i bestyrelsen var flertal imod den indstilling, vi gav udtryk for.

Det seneste lån til El Salvador fra Verdensbanken blev vedtaget i bankens bestyrelse den 29. juni 1979, og på grund af de urolige forhold i landet er det for tiden ikke muligt for bankens stab at besøge landet for at forberede nye lån eller overvåge gennemførelsen af igangværende projekter. Derfor har banken besluttet af standse udbetalingerne af ca. 62 mill. dollars af tidligere ydede lånetilgængelighed på i alt 75 mill. dollars. Banken har endvidere oplyst, at den indtil videre ikke har planer om at yde lån til El Salvador.

Det er, hvad jeg kan oplyse konkret. Derudover kan jeg henvise til det skriftlige svar, der tidligere er givet af udenrigsministeren på et spørgsmål fra fru Anne Grete Holmsgård.

Gert Petersen (SF):

Jeg tror nok, jeg er tilfreds med svaret. Hvis jeg ikke har forstået det helt forkert, gav statsministeren som fungerende udenrigsminister udtryk for, at de kriterier, som Danmark har opstillet, ved en forhandling den 19. december 1980 førte til, at Danmark var imod en långivning. Men da den bemærkning, som statsministeren kom med om, at der ikke var nye lån under overvejelse, strider noget imod artiklen i Information – jeg skal ikke her afgøre, hvem der har ret – vil jeg gerne her have et noget mere klart svar på, om Danmark i betragtning af situationen, som den faktisk er i El Salvador, og som udenrigsministeren ved tidligere lejligheder inden for de sidste par måneder har beskrevet den, efter min opfattelse meget korrekt, vil vende sig imod, at der under de nuværende forhold ydes yderligere lån til den rege-

rende junta, hvis sådanne låneansøgninger fremkommer, for så vidt som det bliver den regerende junta, der skal administrere disse lån. Det vil jeg gerne have svar på: ja eller nej.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg kan allerførst sige, at man kender regeringens principielle holdning. Det er ikke alene en principiel holdning, det er også en holdning, der er kommet til udtryk i de eksempler, som jeg her nævnte fra talerstolen på hr. Gert Petersens spørgsmål. Det vil også fortsat være regeringens principielle holdning til sagen, og da situationen i El Salvador ikke er ændret, måske snarere er forværret, kan jeg ikke se, at der i den nærmeste fremtid kan indtræde en situation, der skulle give os anledning til at ændre vor holdning. Vi må naturligvis altid vente og se, når forslagene kommer – vi ved ikke, hvornår de kommer, osv. – men den principielle linje er klar, og den har også manifesteret sig i vores praktiske stillingtagen.

Jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at vi har ydet hjælp på en lang række områder; bl. a. har vi ydet 700.000 kr. til flygtninge fra El Salvador, til nødlidende igennem Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Røde Kors. Jeg nævner dette som et eksempel på, at vi støtter El Salvador, men det vil ikke sige dets regime, men derimod dem, der lider under dette regime.

Der er altså ingen tvivl om den danske regerings holdning til juntaen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 914

2) Til *forsvarsministeren* af:

Steen Folke (VS):

»Er ministeren enig med forsvarskommandoen i, at der er »temmelig stor sandsynlighed« for, at USA »uden hensyn til danske interesser« i en given situation vil minere de danske stræder, hvis Danmark ikke siger ja til amerikanske troppeforstærkninger?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Land og Folk den 11. april har forsvarskommandoen ladet fremstille et dokument med spørgsmål og svar vedrørende for-

[Steen Folke]

svarskommandoens planlægning, hvori det hedder:

»Hvis vi ikke ønsker forstærkninger, kommer de ikke. Der er rigelig brug for dem andre steder. Men hvis vi ikke anmoder om dem, så er der temmelig stor sandsynlighed for, at f. eks. spærringen af stræderne kommer til at ske uden hensyn til danske interesser, f. eks. ved, at fly – som ved USAs mineringer under Vietnamkrigen – lægger miner i stræderne. Vi kan således blive fri for NATO-forstærkninger, men resultatet kan meget vel blive, at vi mister indflydelse på, hvorledes NATO løser de strategiske problemer, der knytter sig til det danske område.«

Det var vist ikke tanken, at det omtalte dokument skulle have hos modstandere af det danske NATO-militær. Men forsvarskommandoens presseofficer, major Brøns Hansen, har ifølge Land og Folk erkendt, at dokumentet er ægte. Uanset hvad regeringen vælger at svare på mit spørgsmål, er det tankevækkende, at synspunkter som det citerede indgår i de overvejelser, som forsvarskommandoen lægger til grund for sin planlægning.

Steen Folke (VS):

Jeg synes i virkeligheden, det er et temmelig opsigtsvækkende dokument, som jeg har bragt et citat fra, og som altså er udsendt af forsvarskommandoen, et dokument, der tydeliggør, hvad det er for en yderst begrænset handlefrihed, der måtte ligge hos den danske regering og de danske myndigheder. Det siges altså, at det er helt frivilligt, om Danmark vil modtage militære forstærkninger fra USA. Man kan vælge at sige nej til disse forstærkninger, men hvis man siger nej til forstærkninger, må man være klar over, at amerikanerne kan finde på at komme og f. eks. udlægge miner i de danske stræder, uanset hvad danske myndigheder siger og danske interesser måtte tilsege.

Jeg synes, det viser lidt om den yderst begrænsede rækkevidde af den handlefrihed, som man jo ellers gerne påberåber sig. Det viser noget om, hvordan tingene reelt foregår i NATO, og hvad det reelt betyder at være underlagt storebror, nemlig USA, inden for denne NATO-alliance.

Jeg vil ikke sige, at det er specielt overraskende for mig, at sådanne synspunkter fin-

des i det danske militær; det har jeg ikke været i tvivl om. Det eneste opsigtsvækkende er selvfølgelig, at synspunkterne kommer, og det er givetvis heller ikke sådan, at det har været meningen, at disse synspunkter skulle frem, i hvert fald ikke til modstandere af det danske NATO-militær – det bekræfter jo nogle af vores påstande om og synspunkter med hensyn til militæret, og hvad det faktisk indebærer – men jeg synes, det er godt, at det er kommet frem i lyset nu ved en lækage – eller hvordan det nu er sket – at sådanne synspunkter findes i forsvarskommandoen. Det finder jeg under alle omstændigheder interessant, men selvfølgelig er det også interessant at høre, hvad regeringen mener om de synspunkter, som forsvarskommandoen har ladet komme til udtryk.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Til hr. Steen Folkes spørgsmål kan jeg svare, at jeg ikke deler den opfattelse, som der gives udtryk for, og det gør i øvrigt forsvarskommandoen heller ikke, som hr. Steen Folke påstår, så det er ikke noget, der er udsendt af forsvarskommandoen. Den formulering, hr. Steen Folke omtaler, hidrører fra et forarbejde, der jo altid går forud for udsendelse af en eller anden ting, til et hæfte, som forsvarskommandoen påtænker at udsende, og allerede på et meget tidligt tidspunkt blev netop dette område kastet i papirkurven, fordi det ikke dækkede kommandoens synspunkter. Men jeg forstår, at Land og Folk har været i papirkurven, således at hr. Steen Folke nu har haft lejlighed til at læse op af det, som lå i papirkurven.

Jeg ser ikke megen grund til at tage stilling til en sådan hypotetisk situation, men hvis det kan berolige hr. Steen Folke, vil jeg sige, at jeg bestemt ikke ser en sådan sammenhæng mellem forstærkningsspørgsmål og minering, som spørgsmålet egentlig antyder. Vi er medlemmer af en pagt, hvor vi vil kunne hente hjælp i påkommende tilfælde, men hvor vi naturligvis også selv må bruge de militærressourcer, vi har, herunder minering, hvis ulykken skulle ske.

Steen Folke (VS):

Det er jo interessant med disse spørgsmål om militæret, at hver gang, der kommer noget frem i lyset på den ene eller den anden

[Steen Folke]

måde – nogle dokumenter, der slipper ud, eller hvad der nu sker – er det altid nogle uautoriserede ting, der er dukket frem. Det er nogle, der lige præcis er blevet kasseret; dagen før, de lækede ud, er de røget i papirkurven, eller der er sket andre ting. Jeg har før spurgt til hemmeligstemplede amerikanske planer, der er lækket, og det var det samme: lige præcis de planer var uautoriserede. Hver gang der kommer noget til offentlighedens kendskab, er standardsvaret – og det er måske naturligt, at det er sådan – at det, der nu er kommet til offentlighedens kendskab, lige præcis er helt uden bund i virkeligheden, er noget, slet ingen vil vedkende sig, noget, ingen står bag, noget, ingen mener, noget, der for længst er forladt, osv. osv.

Jeg ved ikke rigtig, om vi skal blive ved at lade, som om vi kan tro på, at det alt sammen er så uautoriseret og ingen dækning har. Når Land og Folk kan citere og vise i fotokopi et dokument, hvor der tydeligt står: Forsvarskommandoen, september 1980, spørgsmål og svar vedrørende forsvarskommandoens planlægning, og når presseofficeren i forsvarskommandoen, major Brøns Hansen, erkender, at dette papir er udarbejdet og udsendt, kan man så komme og give alle disse søforklaringer? Det er muligt, at forsvarsministeren blot videregiver, hvad han får at vide i forsvarskommandoen – det må jeg gå ud fra – men forsvarsministeren må undskylde os, at det kan være svært at blive ved at tro på, at der slet ikke er dækning for nogen af de ting, der kommer frem i lyset.

Som sagt mener jeg ikke, det er mærkeligt, at disse synspunkter eksisterer, og det eneste opsigtsvækkende er, at det er kommet frem i lyset. Jeg synes, det er godt, det er kommet frem i lyset. Det er selvfølgelig udmærket, at regeringen nu vasker hænder og siger, man mener noget helt andet, men i hvert fald er jeg glad for, at tingene er kommet frem.

Arne Melchior (CD):

Det var en meget interessant oplysning, den om papirkurven. Som bekendt startede for snart 100 år siden Dreyfusaffæren, der rystede Frankrig i årtier, med noget, der blev pillet op af en papirkurv. Jeg føler mig nu ret tryk ved, at en sådan affære ikke er under opsejling her.

Men hr. Steen Folkes bemærkninger giver mig anledning til at stille et spørgsmål til forsvarsministeren, idet hr. Steen Folke inddrog vort NATO-medlemskab. Jeg vil bede forsvarsministeren give sin vurdering af, om en situation som den, der er beskrevet i hr. Steen Folkes spørgsmål, altså hvordan USA – og jeg kan da tilføje: eventuelt andre stormagter – vil handle i en given situation, er bedre eller ringere, set med danske øjne, med eller uden vort medlemskab af NATO. Altså: er det, som hr. Steen Folke postulerede, medlemskabet af NATO, der gør det mere sandsynligt, at magter vil handle i vore farvande efter deres eget forgodtbefindende, eller er det netop en tryghed og en garanti for, at danske interesser og dansk stillingtagen involveres forud for en beslutning? Føler forsvarsministeren, at vi er ringere eller bedre stillet i denne sammenhæng gennem vort medlemskab af NATO?

Gert Petersen (SF):

I forlængelse af hr. Arne Melchiors spørgsmål vil jeg gerne stille et yderligere spørgsmål til forsvarsministeren. Finder forsvarsministeren ikke, at en stormagt – uanset om vi er i alliance med den eller ej – der uden hensyn til danske interesser minerer de danske stræder, gør sig skyldig i en folkeretsstridig handling?

Forsvarsministeren (Søgaard):

Til hr. Gert Petersen kan jeg sige: jo, hvis den minerer danske stræder. Men jeg gør opmærksom på, at der omkring Danmark også findes internationale områder, og dem har vi ikke nogen indflydelse på, men det forstår jeg hr. Gert Petersen heller ikke har sigtet til.

Jeg kan sige til hr. Arne Melchior, at jeg føler, at det at være medlem af NATO er en bedre situation end ikke at være medlem af NATO. Der kan gives mange og lange forklaringer herpå, det er der ikke lejlighed til at give nu, men det har vi haft tidligere og får nok også på et senere tidspunkt igen.

I anledning af hr. Steen Folkes opfattelse af den måde, vi behandler disse sager på, vil jeg sige, at der forud for ethvert stykke arbejde – det var det, jeg prøvede at sige – naturligvis går en masse arbejde for at tilrettelægge og klargøre, hvad det er, man taler om

[Forsvarsministeren]

osv., og det har også været tilfældet i denne sag. Jeg går ud fra, at hr. Steen Folke ved, at der foregår et arbejde med de mange tema-hæfter, vi har udsendt, og dér kunne han måske også have fundet et stykke papir hist og her, som han kunne have stillet spørgsmål om her i salen; men det overlader jeg ganske til hr. Steen Folke selv.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 889

3) Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:

Poulsgaard (FP):

»Har ministeren stadig efter fremkomsten af McKinsey-rapporten tillid til, at den nuværende generaldirektør for Danmarks Radio magter at løse de opgaver, der skal løses, og vil ministeren efter de nu fremkomne oplysninger overveje at undlade at sende ansøgning om licensforhøjelse til finansudvalget, når indstillingen foreligger efter radiatorådets færdigbehandling af handlingsplanen?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren rejste den 10. februar d.å. en forespørgselsdebat i folketinget om Danmarks Radios økonomi. Da havde vi beklageligvis ikke rationaliseringsfirmaets rapport. Det har vi nu, og den er én stor, sønderlemmende kritik af forholdene.

Det, der under forespørgselsdebatten blev fremført af de forskellige ordførere, er nærmest vand ved siden af, hvad rapporten nu har afsløret.

På denne baggrund må det være i offentlighedens interesse at få at vide, om ministeren virkelig stadig har tillid til ledelsen og specielt til generaldirektør Bindsløv. Det må ligeledes være i licensbetalernes interesse, at rapporten – der kun drejer sig om TV, men ikke har turdet tage fat på radioområdet – anviser enorme muligheder for at spare. Derfor kan man naturligvis ikke på nuværende tidspunkt komme og bede om licensforhøjelse.

Poulsgaard (FP):

Jeg tror, der er nogle, der har grund til at være glade i denne tid, og det er ledelsen i Danmarks Radio; jeg tror, de har grund til

at være glade for, at vi ikke har et B.T., at vi ikke har Ekstra Bladet, at vi ikke har nogen, der virkelig kunne råbe lidt op.

Vi havde her i tinget en forespørgselsdebat angående Danmarks Radios økonomi, rejst af undertegnede den 10. februar 1981. Den debat havde vi, før McKinsey-rapporten kom, og det tør nok siges, at det, der blev sagt af de forskellige ordførere, der var meget, meget kritiske over for Danmarks Radio, var ingenting imod det, som den rapport nu afslører, og havde vi haft aviserne, skal jeg love for, at vi havde fået nogle overskrifter.

Nu er der dog kommet én. Børsinformati-on har konstateret, at Danmarks Radios produktion er faldet med 20 pct. på 4 år. Men man har altså den frækhed, at man vil have licensforhøjelse samtidig med, at man ansætter flere og flere medarbejdere derude og forkorter sendetiden. På den baggrund har jeg stillet kulturministeren det spørgsmål, om hun stadig væk har tillid til, at generaldirektør Bindsløv magter opgaven. For efterhånden er det jo sådan i dette land, at man ikke behøver at have særlig store evner; bare man er socialdemokrat, kan man få enhver plads. Det er jo nemt at være generaldirektør og bare hæve sin gode løn, når alt det, der sker, ikke får konsekvenser for generaldirektøren. I et privat firma havde han været fyret aldeles omgående; der havde ikke været noget at raffe om, det ville bare have været ud af vagten.

Ligeledes har jeg spurgt, om ministeren ikke vil overveje at undlade at sende ansøgning om licensforhøjelse til finansudvalget, nu da vi har disse to rapporter, der nok kunne give en eller anden grund til at se sig om derude og finde de besparelser, som man kan finde så let som at klø sig selv i nakken.

Jeg er lidt spændt på at høre, hvad ministeren siger.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg kan svare hr. Poulsgaard meget klart således: jo, jeg har stadig væk tillid til, at generaldirektøren for Danmarks Radio vil være i stand til med fordel at gennemføre den rationaliseringsplan, som generaldirektøren og Danmarks Radios ledelse selv har besluttet at gennemføre.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Driftsledelsen har selv ment, at der er forhold i arbejdsgangene, som trænger til en kritisk gennemgang, og denne gennemgang er allerede nu påbegyndt, efter at direktørens aktionsplan af 19. marts 1981 er blevet tiltrådt af radiorådet.

Ifølge den såkaldte McKinsey-rapport er der jo peget på en række områder, hvor der kan sættes ind med forenklinger, og hvor der kan opnås besparelser, og det har radioens driftsledelse altså i radiorådet fået tilslutning til at arbejde videre med, idet det også var McKinseys vurdering, at en sådan rationalisering bedst kunne foretages af ledelsen i huset.

Jeg har ikke noget grundlag for at tro, at driftsledelsen og generaldirektøren ikke magter at løse den opgave, og jeg betragter det som aldeles afgørende, at radiorådet har tilkendegivet sin tillid til generaldirektøren ved på et møde den 7. april 1981 at forkaste et forslag til mistillidsvotum til generaldirektøren, et forslag, som var stillet af fremskridtspartiet. Det var vist en besvarelse af hr. Poulsgaards første spørgsmål.

Hvad angår det andet spørgsmål, licensforhøjelsen, må jeg henvise til, hvad jeg oplyste under forespørgselsdebatten den 19. marts 1981, nemlig at Danmarks Radio ikke automatisk får dækning for stigende priser og lønninger og der derfor med mellemrum må korrigeres i forhold til det stigende prisniveau.

Det siger sig selv, at en rationaliseringsbestræbelse, som påbegyndes i dag, ikke kan have økonomiske virkninger for det budget, som netop nu skal vedtages for året 1982. I øvrigt er det således, at de økonomiske besparelser, som vi alle venter vil blive resultatet af rationaliseringen, i første omgang vil komme Danmarks Radios egenproduktion til gode, egenproduktionen, hvis kvalitet vi alle ønsker at styrke.

Hvad angår mine overvejelser over spørgsmålet om forhøjelsen af licensen, kan jeg kun sige til hr. Poulsgaard, at jeg naturligvis vil overveje det; det gør jeg med alle sager.

Poulsgaard (FP):

Det var da dejligt at få at vide, at kulturministeren vil overveje, men vi fik ikke rigtig at vide, hvad de overvejelser ville munde ud i, og det var faktisk det, jeg spurgte om. Men

ellers kunne man nok have lyst til at sige til ministeren: intet hørt, intet lært. Der er altså sket et og andet, siden vi havde den redegørelsesdebat: to uafhængige rapporter har rettet en sønderlemmende kritik. Nu skal vi have gennemført rationaliseringsplaner, vi skal have ditten og vi skal have datten gjort, det er sat i værk. Ja vel, men hvornår kan vi se resultatet af det? Hvornår kan vi se en større egenproduktion, som det blev sagt? »Der er ikke sparet.« Jo, Danmarks Radio har sparet meget, Danmarks Radio har sparet på sendetid og en hel masse andet, så der skulle nok være mulighed for det, men det er vel ikke sådan – som Børsen skriver onsdag den 22. april dette år.

Der er kun én løsning på de tomme løfter, og den løsning er, at vi får reklamefinansieret radio og fjernsyn. Vi har ingen tillid til – og når jeg siger vi, mener jeg størsteparten af befolkningen – at den socialdemokratisk dominerede radio – for man skal jo være socialdemokrat for i det hele taget at kunne få en fod indenfor dér – magter at løse den opgave. Det er kun det frie initiativ, der magter det, og det er Bindsløv en hindring for. Men jeg kan forstå, at kulturministeren er en af de få personer, der har tillid til, at generaldirektøren kan magte det. Det, generaldirektøren har gjort til dato, er simpelt hen bare at sige ja til det hele. Det kan jeg selvfølgelig ikke bebrejde kulturministeren, for hun var ikke minister dengang, men jeg kan sige, at der var én kvalificeret ansøger dengang, og det var mig. I skulle have taget mig i stedet for, så havde vi haft bedre radio og fjernsyn end det makværk, vi har i dag.

Voigt (FP):

I sit svar til hr. Poulsgaard sagde ministeren, at der den 7. april i radiorådet var udtrykt tillid til generaldirektøren ved, at man havde forkastet et mistillidsforslag fra fremskridtspartiet. Så bliver jeg nødt til at sige til ministeren, at hun dér bevæger sig langt ud på overdrevet, for ikke at sige, at ministeren står og lyver direkte. Jeg vil derfor spørge ministeren, hvorfra hun har disse oplysninger. Jeg sidder i radiorådet og var til mødet den dag, og det forslag, der kom til afstemning, gik ud på, at man ikke havde tillid til, at driftsledelsen i Danmarks Radio selv kunne klare den rationalisering, som McKinsey

[Voigt]

påpegede, og vi foreslog derfor, at det var folk udefra, der sammen med driftsledelsen skulle ordne forholdene. Jeg beder derfor ministeren af hensyn til referatet rette sin udtalelse her om, at fremskridtspartiet stillede en mistillidsdagsorden til generaldirektøren.

Arne Melchior (CD):

Jeg kan udmærket sætte mig ind i, at kulturministeren ikke har det alt for behageligt i anledning af dette spørgsmål, og jeg deltager ikke i debatten for at få placeret nogen skyld. Men eftersom den første Kinseyrapport jo har gjort en del gavn i verden, håber jeg, at den nye McKinseyrapport kan få gjort nogen gavn i Danmark og Danmarks Radio, og jeg vil derfor give ministeren anledning til at svare på et enkelt spørgsmål, nemlig om ministeren er blot en kende chokeret over den uimodsagte oplysning fra McKinsey-rapporten, der går ud på, at produktiviteten i Danmarks Radio er faldet med 20 pct. i de sidste fire år. Giver det ikke ministeren anledning til en lille smule chok? Jeg er godt klar over, at ministeren skal ikke give forholdsordrer til radioen – jeg kender styreforment – men nærer ministeren som minister håb om, at man vil kunne øge produktiviteten på ny, selvfølgelig uden at det skal gå ud over kvaliteten, og at vi skal kunne komme tilbage i det mindste til de ydelser, der blev præsteret for ca. fire år siden?

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Til hr. Voigt vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er formuleringsforhold, som ligger os imellem, og at den holdning, som fremskridtspartiet også giver udtryk for her i dag, for mig at høre klart er udtryk for en mistillid til Danmarks Radios ledelse, en mistillid, jeg som sagt ikke deler. Jeg vil yderligere henvide til, at forfatterne til McKinsey-rapporten jo netop har peget på, at en løsning inden for huset vil være den rigtige måde at gribe tingene an på.

Hr. Arne Melchior spørger, om jeg er en kende chokeret. Dertil kan jeg svare, at jeg i vidt omfang prøver at holde mit følelsesliv i rimelig grad uden for mit politiske arbejde, så graden af chok er vel ikke rigtig relevant.

Jeg er i meget høj grad tilfreds med, at Danmarks Radios driftsledelse selv peger på de svage sider, som også McKinsey-rapporten har gjort opmærksom på, og at driftsledelsen allerede har påbegyndt en rationaliseringsbestræbelse. Mit svar til hr. Arne Melchior må være: ja, jeg nærer tillid til, at denne rationalisering vil føre til positive og konstruktive resultater.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 895

4) Til *finansministeren* af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren nærmere redegøre for det statsretlige vedrørende den nye bevillingsprocedure, der er taget i anvendelse vedrørende aktstykkerne 285, 286, 287 og 292, hvor midler er bevilget uden at være i henhold til vedtaget lovgivning eller være trukket på de i finansloven indeholdte reserver?«

Skriftlig begrundelse

Det virker mildt sagt besynderligt, at der nu bevilges i hundredvis af millioner kroner blot med henvisning til træk på BX-plan, når det er oplyst, at BX-plan blot er en betegnelse for de foranstaltninger, der er indeholdt i arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1981 for beskæftigelsessituationen og de initiativer, som regeringen agter at tage for at bekæmpe arbejdsløsheden.

Som bekendt sker der ingen form for vedtagelser i forbindelse med en redegørelse, og det må derfor være helt relevant at få opklaret, hvilken procedure der er benyttet for at kunne bevilge millionbeløb.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Hr. Askjær Jørgensen har bedt mig om en nærmere redegørelse for det statsretlige vedrørende, som det hedder i spørgsmålet, den nye bevillingsprocedure, der er taget i anvendelse vedrørende aktstykkerne 285, 286, 287 og 292, hvor midler er bevilget, uden at det er sket i henhold til vedtaget lovgivning, og uden at de er trukket på de i finansloven indeholdte reserver.

Der er ikke tale om nogen ny bevillingsprocedure. Der er tale om en fuldstændig

[Finansministeren]

sædvanlig praksis, så jeg kunne for så vidt nøjes med at konstatere dette. Men jeg skal da gerne tilføje, at det er rigtigt, at der ikke er afsat reserver på finansloven, hvoraf midlerne kan tages.

Hertil er først og fremmest at sige, at regeringen anslår, som det tidligere er blevet meddelt, også i finansudvalget, at bruttoudgifterne ved disse foranstaltninger i det store og hele vil blive opvejet af tilsvarende besparelser på udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp.

Der er ikke som antydnet i spørgsmålet noget statsligt urigtigt i en sådan procedure. De reserver, der afsættes på finansloven, hjemler i sig selv ikke afholdelsen af specifikke udgifter. De er udtryk for et skøn over, hvilke udgifter til bl. a. lovgivning eller andre nye foranstaltninger der vil være behov for. Et sådant skøn binder ikke folketinget. Der er ved afsættelse af reserverne ingen binding, som forhindrer, at totalbudgettet ændres ved lov eller, som det er sket her, ved aktstykkevedtagelse, der senere indgår i tillægsbevillingslovforslaget for det pågældende finansår.

Jeg har da også kunnet notere mig, at finansudvalget, bortset fra fremskridtspartiets repræsentanter, var enigt i anvendelsen af aktstykkeproceduren, og at finansudvalget, bortset fra fremskridtspartiets repræsentanter, har afvist fremskridtspartiets forslag om tilbagetrækning af aktstykkerne fra udvalget.

Askjær Jørgensen (FP):

Ja, for det første havde jeg vel nok ikke regnet med, at finansministeren ville indrømme, at man har forsøgt nu ligesom at gøre finansudvalget til et minifolketing eller et overfolketing. Men det, det drejer sig om her, og det ved finansministeren jo godt, er, at det er uærligt, at regeringen sidst på året 1980 afsætter reserver på en finanslov, og dem skærer man ned i forhold til tidligere år. Derefter kommer man så med en betydelig udvidelse af nogle aktiviteter, og så angiver man minsandten, at de skal trækkes på en BX-plan.

Hvis man kan gøre det, og hvis det skal være almindeligt fremover, hvorfor i alverden så i det hele taget komme med flere hundrede ændringsforslag til finansloven fra regeringens side? Hvorfor i alverden blive ved

med at have reserver, når man bare kan sige, at det er noget, der kan afgøres ved et aktstykke, så er der fuld bevillingsmæssig dækning, og så henviser man bare til, at det kan trækkes på en BX-plan?

Det, jeg egentlig gerne vil have ministeren til at indrømme, er, at regeringen her reelt forsøger at camouflere, at den i efteråret ikke turde sætte det beløb af til reserver, som den måske inderst inde godt vidste at der var brug for. Eller også er det således, at regeringen nu for at camouflere den store ungdomsarbejdsløshed vil have i titusindvis af unge deponeret på nogle basisår, en EFG-uddannelse, så de kan komme ud som arbejdsløse unge, men uden at tælle i det år. Det, det drejer sig om her, er, at regeringen vil camouflere sin forkerte politik, og fordi man ikke synes, man kan overtrække reserverne så voldsomt, opfinder man denne BX-plan. Det synes jeg finansministeren skulle have indrømmet. Jeg synes, finansministeren skulle indrømme, at det går i retning af, at man bruger en forkert politik.

Så skal jeg slutte med at sige til finansministeren, at man skal ikke tage det som udtryk for, at hele finansudvalget synes, proceduren var rigtig, fordi et stort flertal gik ind for den. Det er jo det flertal, der synes, at disse EFG-pladser skulle oprettes, og man kunne se, at hvis det skulle nå at træde i kraft til august, var det nødvendigt at køre det igennem på den måde; men det er ikke ensbetydende med, at man var tilfreds med proceduren, for den var der nemlig mange flere der var meget utilfredse med.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger, men jeg vil godt gøre den enkelte bemærkning, at regeringen jo ikke bare kan henvise til en BX-plan eller til noget som helst andet. Det afgørende for, om regeringen kan få tilslutning til at anvende midlerne på den måde, regeringen stiller forslag om, er jo, at der er et flertal, der anser det for en hensigtsmæssig anvendelse af midlerne.

I denne sammenhæng er det et spørgsmål om, at et flertal i finansudvalget – og jeg kan godt tilføje: et flertal i folketinget – anser det for hensigtsmæssigt, at vi i den situation, vi er i, med en udvikling i arbejdsløsheden og ikke mindst i ungdomsarbejdsløsheden, an-

[Finansministeren]

vender nogle flere midler på uddannelse, og anser det for mere hensigtsmæssigt, end at dagpengeudgifterne og udgifterne over bistandsloven vokser uhæmmet. Og det er det, der er taget stilling til. Der er ikke taget stilling til en ny procedure. Der er anvendt en helt sædvanlig procedure, som jeg sagde allerede i mine første bemærkninger.

Askjær Jørgensen (FP):

Som det er finansministeren bekendt, får finansudvalget forud for sine møder opgørelser over, hvor meget der er forbrugt af reserverne, og hvor meget der er trukket på de forskellige måder. Ved den opgørelse, vi fik forud for det møde, hvor de aktstykker skulle afgøres, var jeg selvfølgelig meget ivrig efter at se, hvordan man nu ville have opgørelserne afsluttet, og da blev jeg naturligvis meget forbavset over, at de store beløb ikke var talt med i træk på reserverne; de var i stedet for henvist til træk på BX-planen. Jeg synes, ministeren konkret skal indrømme her, at det, at man pludselig trækker på en ny BX-plan, man opfinder, og som ikke er vedtaget i folketinget, er en ny foretælse. Man plejer normalt kun at trække på noget, der har baggrund i ting, der er vedtaget her i folketingsalen, og den BX-plan er aldeles ikke vedtaget her i folketingsalen. Det er det nye statsretligt, og det synes jeg finansministeren skulle indrømme.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg er ked af at skulle sige til et medlem af folketinget, der har siddet i finansudvalget i flere år, at man ved et almindeligt gennemsyn af tillægsbevillingslovsforslagene fra de senere år har kunnet konstatere, at der hvert år har været vedtaget aktstykker, der går ud over de reserver, der har været afsat. Jeg er lidt forundret, hvis vi er i en situation, hvor fremskridtspartiets stilling til de pågældende aktstykker har været afhængig af, om det har været kaldt overtræk på reserverne eller det har været en konstatering af, at vi her anvender nogle midler med henblik på at reducere arbejdsløshedsunderstøttelsen, og at det er midler, der går ud over den beløbsramme, der er til rådighed på reserverne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 913

5) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Svend Heiselberg (V):

»Vil ministeren undersøge, om de af flyvelederne iværksatte aktioner er i strid med eksisterende retsregler, og i bekræftende fald træffe de fornødne foranstaltninger?«

Skriftlig begrundelse

Det har i offentligheden vakt undren, at de løbende flyvelederaktioner ikke er blevet mødt med retlige sanktioner, skønt de formentlig må være i strid med gældende danske retsregler. Jeg skal navnlig pege på følgende punkter: a) misbrug af luftfartslovens § 74, jvf. § 50, ifølge hvilke flyveledere ikke må gøre tjeneste, når de er påvirkede af alkohol, sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn og påvirkede af andre midler end alkohol, b) overtrædelse af statstjenestemandenslovens regler, c) overtrædelse af de regler, der gælder for ikke-tjenestemandssatte flyveledere, herunder funktionærloven, den gældende overenskomst etc., d) overtrædelse af straffelovens § 193, der rammer dem, »som på retsstridig måde fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler«. Ifølge kommentarerne til straffeloven kan dette i konkrete tilfælde også omfatte ulovlige strejker eller andre retsstridige arbejdsnedlæggelser.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, at jeg selvfølgelig er opmærksom på, hvorvidt den situation, som flyvelederne har givet anledning til, siden de den 2. april i år frigjorde sig fra den sidste sommer indgåede aftale om rådighedstjeneste, er i strid med gældende lovgivning eller andre bestemmelser.

Jeg skal endvidere benytte lejligheden til over for tinget at bekræfte, at jeg, såfremt det kan fastslås, at situationen er i strid med gældende lovgivning eller andre bestemmelser, vil tage de skridt, som love og bestemmelser hjemler; derom skal ingen tvivl herske.

Når hr. Svend Heiselberg siger, at det i offentligheden har vakt undren, at der ikke allerede er iværksat sanktioner, bliver jeg nødt til at minde om de særlige regler, som

[Ministeren for offentlige arbejder]

af sikkerhedsmæssige grunde er gældende på dette område, og som hr. Svend Heiselberg i sin skriftlige begrundelse i øvrigt selv er inde på. Luftfartsvæsenet kan ikke umiddelbart, når en flyveleder melder sig syg eller siger, han befinder sig i en tilstand som beskrevet i luftfartslovens § 50, stk. 2, jfr. § 74, fastslå, at der foreligger et misbrug. Hvert enkelt tilfælde bliver imidlertid noteret, og kan det fastslås, at misbrug finder sted, vil der, som jeg allerede har tilkendegivet, også blive skredet ind.

Et væsentligt element i billedet er yderligere, at flyveledere, der har fri, og som det bliver nødvendigt at indkalde til erstatning for kolleger, der bliver syge eller på anden måde utjenstdygtige, rent faktisk i vidt omfang ikke er til at træffe, når situationen opstår.

Jeg har med stor opmærksomhed læst, at flyvelederforeningens formand, hr. Claus Hansen, til dagbladet Børsen for i går skal have udtalt, at det kun vil tage få timer at få forholdene normaliseret, hvis forudsætningerne herfor efter flyvelederforeningens opfattelse blev tilvejebragt. Hvis denne udtalelse er korrekt gengivet, er den for mig unægtelig et meget stærkt holdepunkt for, at der er tale om en helt bevidst aktion omfattende misbrug af de gældende regler.

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne sige ministeren tak for svaret, og desværre må jeg sige, at jeg fik ret i de værste anelser, at der netop foregår et misbrug af de forskellige regler, som gælder for luftfartsvæsenet. Derfor glæder det mig også, at ministeren har givet tilsagn om, at der, hvis det kan konstateres, at der sker misbrug, vil blive skredet ind. Jeg finder ikke, det er rimeligt, at vi kommer derhen, at samfundet skal dirigeres af smågrupper, som det efterhånden på flere forskellige områder forsøges. Så jeg kan kun takke ministeren for svaret og håbe på, at ministeren vil leve op til sit løfte.

Dohrmann (FP):

Der er snart sagt mange ord om flyveledere, og det eneste, der ligesom ikke rigtig er sket noget ved, er, at flyvelederne er blevet raske igen.

Nu har vi hørt her i påsken, at formanden for trafikudvalget er kommet med nogle ide-

er om, at der skal nedsættes et udvalg. Er det noget, ministeren har drøftet med formanden for folketingets trafikudvalg? For jeg må da ærligt tilstå, at som jeg har opfattet det – og jeg hørte det som sagt i radioen – var det, ligesom formanden var i et vist misforhold til ministeren. Jeg opfattede det sådan – det er muligt, det er forkert – at formanden for trafikudvalget mente, at ministeren ligesom ikke gjorde noget ved sagen, og derfor foreslog formanden altså, at der nu burde nedsættes et udvalg. Jeg vil godt høre, om det har været drøftet.

Nu ligger det jo sådan, at siden den konflikt – hvis man kan kalde den sådan – startede, er der blevet lukket nogle flyveruter her i landet. Det drejer sig om Thisted, Stauning og Skrydstrup, og så var Esbjerg oprindelig også med. Nu har vi som bekendt indenrigsministeren boende i Esbjerg, og efter, hvad jeg har fået fortalt, er det efter pres fra indenrigsministeren, at denne rute er blevet åbnet igen.

Jeg vil godt spørge ministeren: ville det ikke være rimeligt, hvis – og det skal jeg da ikke benægte – det er nødvendigt at lukke nogle lufthavne eller reducere antallet af starter og landinger, da at fordele det lidt ud over landet i stedet for blot at pille Thisted, Stauning og Skrydstrup ud?

Hvad Skrydstrup angår, er det militæret, så dér er der ingen problemer med sygdom blandt flyvelederne. Vi har før haft det sådan, at maskinen fra Odense mellemlandede i Skrydstrup. Jeg synes, at det med, at man fuldstændigt lukker af for nogle ruter eller for nogle flyvestationer, vil betyde, at selv om flyvelederne skulle blive raske igen, vil de selskaber, der beflyver de pågældende ruter, i hvert fald have lidt et tab, som det bliver meget, meget svært at rette op igen, og jeg mener, det vil være nemmere at fastholde dette publikum, hvis man nøjes med at reducere flyvningen en smule.

Knud Lind (FP):

Ja, man kan jo til tider undre sig over, at fiskerne fik bøde for at blokere havneindløb. Her er i alt fald ikke de tilsvarende regler. Jeg vil imidlertid godt spørge ministeren: har man nogen planer om at omskole eventuelle tidligere piloter for at hjælpe på den mangel på flyveledere, der er? Der er jo altid en hel

[Knud Lind]

del piloter, som af en eller anden årsag holder op med at flyve.

Så vil jeg godt spørge, om SAS er medlem af en organisation i England, der uddanner flyveledere og lejer dem ud til forskellige nationer. Man har det indtryk, at de lejer dem ud til en højere løn, og på den måde optrapper de lønningerne.

Man kunne da også nok sige her, at der var andre, der måske burde have mere mandskab, men ikke har brugt de samme muligheder, f. eks. politiet.

Så vil jeg godt til slut spørge ministeren: når en tjenestemand – og jeg går ud fra, at flyvelederne hører ind under tjenestemandsløven – bliver syg, kan man fra de ansvarliges side fra tjenestestedet forlange en lægeerklæring – jeg tror, det er inden for 3 dage. I hvor mange tilfælde har man fra ansvarlig side forlangt en lægeerklæring, for hver gang man har fået en sygemelding fra en af flyvelederne?

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Hr. Knud Linds sidste spørgsmål, vedrørende lægeerklæringer, er jeg ikke i stand til på stående fod at give et konkret svar på. I øvrigt må jeg også i den forbindelse henvise til, hvad jeg allerede har sagt for så vidt angår luftfartslovens § 50.

Når hr. Knud Lind samtidig spørger om, hvorvidt SAS under en eller anden form er inde i et samarbejde med en international organisation eller et firma af international karakter, der påtager sig flyvelederopgaver i andre lande, må jeg med det forbehold, at jeg husker rigtigt, oplyse, at jeg mener, at SAS meget periferisk har været inde i et sådant uforpligtende samarbejde, men kun meget periferisk.

Jeg står noget uforstående over for, at hr. Knud Lind også spørger om, hvorvidt der allerede er taget skridt til at lade piloter, der ønsker at blive flyveledere, få muligheden for en omskoling. Herom har jeg jo tidligere givet folketinget en orientering. Jeg har også været i udvalget om offentlige arbejder, hvor jeg nærmere har været inde på den side af sagen. Af hensyn til tiden skal jeg blot henvise til, hvad jeg allerede har sagt herom af positive ting. De skridt, som hr. Knud Lind efterlyser, er for længst taget.

Og så til hr. Dohrmann. Hr. Dohrmann spørger, om det er i forståelse med mig, at formanden for tingets udvalg om offentlige arbejder har argumenteret for nedsættelse af et særligt udvalg. Hertil må jeg sige, at den tanke, som udvalgsformanden udkastede her 2. påskedag, er en tanke, som jeg ikke har mulighed for under nogen form at påberåbe mig ophavsretten til. Ophavsretten til denne tanke ligger alene hos udvalgsformanden.

For så vidt angår den nedsættelse i aktiviteten på indenrigsruterne, der har været med baggrund i den situation, som flyvelederne har givet anledning til, vil jeg gerne sige, at den bygger jo på beslutninger, der er truffet af ledelsen i SAS-Danair, beslutninger, som jeg ikke har haft indflydelse på. Men jeg skal da ikke skjule for tinget, at jeg i høj grad har forståelse for de beslutninger, som SAS-Danair her har truffet. Om den forbedring, der er sket på ruten til Esbjerg, må jeg sige – også af hensyn til indenrigsministeren – at det er en forbedring, som indenrigsministeren i hvert fald ifølge de oplysninger, jeg er i besiddelse af, ikke kan tage æren for.

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren, om han ønsker at nedsætte det udvalg, som hr. Otto Mørch har givet udtryk for at han ønsker nedsat. Hvis det er sådan, at udvalget skal nedsættes, er det vel klart, at det får mange forskellige opgaver at varetage, bl. a. måske også at undersøge, hvorvidt hele luftfartsvæsenet kan drives privat; så var der måske større muligheder for, at man kunne få det til at køre.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Det, jeg er meget stærkt optaget af, er at få genskabt normale forhold for afviklingen af trafikken i Kastrup. Derfor mener jeg heller ikke, det er rigtigt af mig at besvare det spørgsmål, som hr. Svend Heiselberg nu stiller mig om, hvorvidt det ville være rigtigt at nedsætte et sådant udvalg som foreslået af udvalgsformanden. Det må vel være et spørgsmål, der på nuværende tidspunkt først og fremmest har adresse til flyvelederne og deres organisation.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Når det er sagt, skal jeg da samtidig minde om, at lønforhandlingerne på dette område er afsluttet, og det må jeg holde mig til.

For ikke at hr. Svend Heiselbergs spørgsmål og mit svar skal give anledning til misforståelser, finder jeg også anledning til at føje til, at flyvelederne heller ikke må tro, at et sådant udvalgsarbejde kan bane vej for genoptagelse af lønforhandlinger, der allerede er afsluttet. Jeg synes, det bør siges, for at ikke spørgsmål og svar skal give anledning til misforståelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 907

6) Til *justitsministeren* af:

Flemming Jensen (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvornår den analyse, der omtales i spørgsmålet om mere politi til Glostrup politikreds (spm. nr. 875), kan forventes afsluttet?«

Skriftlig begrundelse

Det er ikke tilstrækkeligt, at justitsministeren blot henviser til en analyse om fordelingen af politipersonale i hovedstadsområdet, når både det lokale politi, politinævnet og borgerne i distriktet gang på gang har peget på, at det er nu, der må sættes ind over for den voksende kriminalitet, vold og hærværk i området.

Justitsministeren (Ole Espersen):

I begyndelsen af denne måned spurgte hr. Flemming Jensen, om jeg ville efterkomme borgmester Kjeld Rasmussens ønske om mere politi til Glostrup politikreds. I mit skriftlige svar nævnte jeg, at det i første række er rigspolitichefen, der har ansvaret for fordelingen af personale til de enkelte politikredse; herefter redegjorde jeg for det grundlag, hvorpå denne fordeling generelt foretages; og endelig oplyste jeg, at en analyse er iværksat af rigspolitichefen med hensyn til fordelingen af politipersonale til kredsene her i hovedstadsområdet.

Nu spørger hr. Flemming Jensen, hvornår denne analyse kan forventes afsluttet, og i begrundelsen for spørgsmålet henvises til, at lokalnævnet i Glostrup gang på gang skulle have peget på, at det er nu, der må sættes

ind over for den voksende kriminalitet, vold og hærværk i området.

Vedrørende de generelle retningslinjer for fordelingen af politipersonale til de enkelte politikredse i hovedstadsområdet kan jeg henvise til det nævnte svar. Om den iværksatte analyse kan jeg sige, at det ikke er muligt mere præcist at sige, hvornår den er afsluttet.

Når hr. Flemming Jensen i begrundelsen for sit spørgsmål henviser til lokalnævnets opfattelse, kan jeg oplyse, at jeg har forstået, at spørgsmålet om politibetjeningen af Glostrup politikreds står for at skulle behandles i lokalnævnet, og at borgmesteren vil orientere mig om udfaldet af behandlingen af spørgsmålet i nævnet. Jeg kan sige, at jeg går ud fra som en selvfølge, at nævnet gentagne gange har behandlet den politimæssige betjening, for det er jo nævnets opgave simpelt hen, men der har ikke gentagne gange været henvendelser til mig om betjeningen fra politiets side af området. Netop fordi denne analyse er i gang, og fordi der jo altså også skal være drøftelser i nævnet, finder jeg det ikke rigtigt at tage stilling til spørgsmålet på indeværende tidspunkt.

Men jeg kan tilføje, at naturligvis vil nævnets kommende stillingtagen til det rejste spørgsmål komme til at indgå i rigspolitichefens beslutningsgrundlag og derfor eventuelt også i justitsministeriets, såfremt beslutningen til sin tid vil komme til at ligge på vores bord.

Flemming Jensen (KF):

Jeg vil da godt først have lov til at sige tak til ministeren for svaret. Det er, som det blev nævnt, foranlediget af en udtalelse af borgmester Kjeld Rasmussen, der i øvrigt ledsager denne udtalelse med nogle statistiske oplysninger, idet han peger på, at i Glostrup politikreds er 16,1 pct. af befolkningen mellem 15 og 24 år, og han nævner, at netop på denne baggrund er det nødvendigt, at der gribes ind og gribes hurtigt ind.

Jeg er lidt ked af, at man ikke kan sige noget mere præcist om analyseafslutningen og dermed forbedringen af vilkårene, men jeg håber da, at ministeren – for jeg er ganske overbevist om, hvad politinævnet vil sige – vil søge arbejdet fremskyndet mest muligt. Jeg ved ikke, om ministeren er i stand til at

[Flemming Jensen]

bekræfte, at allerede på dette tidspunkt er der i denne meget store politikreds med dens lidt ejendommelige befolkningsmæssige sammensætning en mandskabsmangel inden for politistyrken på 30 mand. Jeg tror, vi hurtigst muligt af hensyn til befolkningens retssikkerhed skal se at få løst disse problemer.

Knud Lind (FP):

Må jeg indledningsvis sige, at jeg mener nok, hvis man endelig skulle se på det, at Glostrup politikreds måske har været en af dem, som har fået en ret stor andel af politifolk i forhold til så mange andre kredse. Men ser man på statistikken vedrørende fordelingen af polititjenestemænd mellem omegnskommuner – og jeg går helt ned til Køge – i forhold til befolkningstallet, så er det mit indtryk, at København har været godt stillet, næsten for godt, selv om man tager de særlige opgaver med, som en storby har: udrykningstjeneste, statsbesøg m.v.

Der er jo sket en sanering, og der har været en udflytning, som har ramt Glostrup og også andre omegnskommuner. Har ministeren kigget nøjere på de tal og set, at der alligevel, når man gør alt op, er en lille – hvad kan man sige? – forskelsbehandling, således at København i forhold til befolkningstallet og også i forhold til befolkningens gennemsnitsalder har for mange polititjenestemænd i forhold til omegnskommunerne?

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg kan ikke bekræfte noget bestemt tal, og jeg ved heller ikke, hvordan hr. Flemming Jensen har gjort tallet 30 op, det tør jeg ikke sige. Jeg kan bekræfte, at når vi foretager den analyse, som jeg har nævnt, så vil der indgå forskellige elementer deri.

Mere væsentligt end, hvor mange unge der er i Glostrup, vil det naturligvis være – det er jeg helt sikker på at spørgeren er enig med mig i – hvor stor kriminaliteten i Glostrup er. Vi har jo også unge, der ikke begår kriminalitet, og selve det, at der er mange unge et sted, er ikke i sig selv udtryk for, at så skal der nødvendigvis også være mere politi. Det afhænger af kriminalitetsraten hos de unge det pågældende sted.

Jeg kan heller ikke bekræfte over for hr. Knud Lind, at der er for mange politifolk i Glostrup eller i Storkøbenhavn i det hele

taget. De forskellige meninger viser jo netop behovet for den analyse, som jeg håber kommer inden for længe.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Den fg. formand (Arentoft):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Ernst Schmidt: spm. nr. 845 og 876

Bundgaard Nielsen: spm. nr. 849

Waldorff: spm. nr. 850 og 878

Bjørn Poulsen: spm. nr. 855

Askjær Jørgensen: spm. nr. 859

Halvgaard: spm. nr. 861

Steffensen: spm. nr. 866

Maisted: spm. nr. 867

Kurt Hansen: spm. nr. 869

Flemming Jensen: spm. nr. 870 og 875

Inge Krogh: spm. nr. 871

Ole Bernt Henriksen: spm. nr. 872

Ib Christensen: spm. nr. 874

Ingerlise Koefoed: spm. nr. 877 og 892

Preben Lange: spm. nr. 879

Birgith Mogensen: spm. nr. 881 og 887

Knud Lind: spm. nr. 885, 888 og 893

Rahbæk Møller: spm. nr. 891

Anne Grete Holmsgård: spm. nr. 898

Gert Petersen: spm. nr. 900

Spm. nr. 845

Til *justitsministeren* (25/3 81) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at pålægge rigsadvokaten udstedelse af et bødecirkulære vedrørende bøder for overtrædelse af de generelle hastighedsbegrænsninger, der indføres som forsyningsmæssige foranstaltninger, således at overskridelse med 1 km i timen ikke medfører, at anklagemyndighedens bødepåstand kan stige med 300 kr.?«

Begrundelse

Det forekommer urimeligt, at den forhøjelse af fartbøderne, der indførtes i forbindelse med, at de generelle hastighedsgrænser ned-

[Ernst Schmidt]

sattes af energipolitiske årsager, ikke er taget op til revision, efter at energiforsyningsforholdene har skiftet karakter og således ikke kan være en begrundelse for de forhøjede bødetakster mere.

Besvarelse (9/4 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Efter ikrafttrædelsen af bekendtgørelse nr. 79 af 9. marts 1979 om begrænsning af forbruget af brændstof til motorkøretøjer (hastighedsbegrænsning) har justitsministeriet i en cirkulæreskrivelse af 9. juli 1979 til politiet og anklagemyndigheden fastsat nærmere retningslinjer for anklagemyndighedens bødekrav for overtrædelse af de generelle hastighedsbegrænsninger.

Som nævnt i justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 72 fra folketingets retsudvalg i forbindelse med lovforslaget om generelle hastighedsbegrænsninger har energiministeriet over for justitsministeriet oplyst, at en vedtagelse af lovforslaget, der gør de nugældende fartgrænser permanente, vil medføre, at bekendtgørelsen om de midlertidige hastighedsgrænser ophæves. Det tilføjes, at justitsministeriet er indstillet på i forbindelse med ophævelse af bekendtgørelsen om de midlertidige hastighedsgrænser at ophæve cirkulæreskrivelsen af 9. juli 1979. Cirkulæreskrivelsen er optrykt som bilag G til betænkning 905/80 om generelle hastighedsbegrænsninger.

Retningslinjerne for bødekrav for overtrædelse af færdselslovens hastighedsgrænser vil herefter på ny være reglerne i rigsadvokatens meddelelse herom. Også efter denne stiger bødekravene i takt med, at hastighedsovertrædelsen overstiger visse intervaller. Denne ordning finder justitsministeriet ikke grundlag for at søge ændret, idet den bygger på hidtidig retspraksis.

Spm. nr. 849

Til *fiskeriministeren (25/3 81)* af:

Bundgaard Nielsen (V):

»Kan ministeren bekræfte, at han har givet tilladelse til eksport af ubehandlede muslinger fanget i Isefjorden, og finder ministeren det i øvrigt rimeligt, at man affisker de danske fjorde for muslinger og eksporterer

disse ubehandlede fremfor at lade dem forarbejde på danske produktionsvirksomheder?»

Begrundelse

Det har tilsyneladende hidtil været en god privatøkonomisk forretning at forarbejde muslinger til salg på såvel hjemme- som eksportmarkedet.

På det seneste synes det at være blevet en bedre forretning blot at fiske muslingerne og derefter eksportere dem ubehandlede.

Samfundsmæssigt er sidstnævnte metode imidlertid ikke en god forretning. Dels mister Danmark en del beskæftigelse, dels indbringer de ubehandlede muslinger ikke så megen udenlandsk valuta som de forarbejdede.

Besvarelse (9/4 81):

Fiskeriministeren (Hjortnæs):

Tilladelser til eksport af ubehandlede muslinger udstedes, såfremt de bakteriologiske forhold i de områder, hvor de pågældende muslinger skræbes, er sundhedsmæssigt betryggende.

Forholdene i Isefjorden er af en sådan karakter, at der ikke er grundlag for at forbyde eksport af ubehandlede muslinger fra området, ligesom bestanden efter de for fiskeriministeriet foreliggende oplysninger ikke skulle være truet.

Regulering af handelen med henblik på at forbeholde anvendelsen af visse fisk og skaldyr til produktionsformål kan i visse tilfælde være samfundsmæssigt både hensigtsmæssig og velbegrundet. En hjemmel til iværksættelse af sådanne foranstaltninger foreligger imidlertid ikke for fiskeriministeriet. Det er derfor ikke muligt på det eksisterende retsgrundlag at begrænse eksporten af uforarbejdede muslinger for at lade dem forarbejde på danske produktionsvirksomheder.

Spm. nr. 850

Til *energiministeren (25/3 81)* af:

Waldorff (VS):

»Hvordan forestiller ministeren sig, at det skal være muligt at føre kontrol med administrationen af lovgivningen om tilskud til erhvervslivet, specielt hvad angår energibesparende foranstaltninger, når det ikke er muligt at få at vide, efter hvilke retningslinjer støtten gives i de enkelte tilfælde, og det ikke er

[Waldorff]

muligt at kontrollere, om støtten udnyttes i strid med hensigten?»

Begrundelse

I et svar af 9. marts 1981 til folketingets energipolitiske udvalg afviser energiministeren at give de oplysninger om tilskuddet til Vestjysk Sildeolieindustri, som der er spurgt om. Det sker under henvisning til nogle bestemmelser om ikke at videregive oplysninger om enkeltansøgere og deres forhold.

Noget tyder på, at man hermed lægger en betydelig mere restriktiv fortolkning af tavshedspligten til grund end den, der har været almindelig i f. eks. sager om støtte til miljøinvesteringer.

Uanset at VS er imod tilskudsordninger, som dels fungerer som renlivet erhvervsstøtte, dels bruges til bortrationaliseringer af arbejdspladser, så må det være på sin plads at kræve tilskudsordninger administreret på en sådan måde, at det er muligt at se, hvad pengene bliver givet til, og sådan, at man kan kontrollere, hvordan de bliver udnyttet af virksomhederne.

Den eneste måde, dette kan ske på, er ved, at der bliver offentlighed om de konkrete støttetildelinger, sådan at også en virksomheds arbejdere og deres faglige organisationer får mulighed for at skride ind over for misbrug af støttemidlerne.

Det er så meget mere nødvendigt, som der har været en stribe af tilfælde, hvor statslige tilskud bliver brugt til at nedlægge arbejdspladser og sikre virksomhederne en rationaliseringsgevinst.

Det gælder ikke mindst Vestjysk Sildeolieindustri, hvor statstilskud tidligere har givet anledning til trusler om fyringer.

Besvarelse (8/4 81):

Energiministeren (Poul Nielson):

Som det fremgår af min besvarelse den 9. marts 1980 af spørgsmål nr. 63 fra folketingets energipolitiske udvalg, skal ansøgere til tilskud til energibesparende maskiner afgive en lang række detaljerede oplysninger til teknologistyrelsen. Det er min opfattelse, at såfremt der ikke er pålagt sagsbehandlere tavshedspligt ved behandlingen af sådanne sager, kan det befrygtes, at industriens virksomheder af konkurrencemæssige hensyn vil være tilbageholdende med at søge tilskud til i øv-

rigt formålstjenlige energibesparende foranstaltninger. Herved modvirkes hensigten med loven.

Teknologistyrelsen foretager i forbindelse med udbetalingen af tilskud en kontrol af, at det gennemførte projekt er i overensstemmelse med det projekt, hvortil der er bevilget tilskud. Når der tillige henses til ovennævnte bivirkninger, såfremt der ikke råder tavshedspligt omkring sagsbehandlingen af konkrete ansøgninger, finder jeg ikke, at der er behov for en udbygning af kontrollen med tilskudsordningen.

Spm. nr. 855

Til statsministeren (27/3 81) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Er det statsministerens opfattelse, at den automatiske dyrtidsregulering vanskeliggør det monetære samarbejde i EF?«

Begrundelse

I formandskabets konklusion af drøftelserne af fællesskabsspørgsmål på det europæiske rådsmøde den 23.-24. marts 1981 (bilag 121 - markedsudvalget) siges: Høje og indbyrdes inflationsrater er en trussel både for udsigterne for vækst og for fællesskabets økonomiske og monetære sammenhold. I den forbindelse drøftede Det europæiske Råd ligeledes virkningen af usmidige ordninger for dyrtidsregulering af indkomsterne og gav udtryk for, at der bør overvejes en tilpasning af sådanne ordninger.

Besvarelse (7/4 81):

Statsministeren (Kjeld Olesen, fg.):

Det europæiske valutasamarbejde (EMS-samarbejdet) er baseret på, at deltagerne i valutasamarbejdet (de 10 EF-lande med undtagelse af England og Grækenland) sig imellem opretholder faste, men justerbare kurser. Dersom man i et sådant system skal undgå hyppige justeringer af de indbyrdes kursrelationer, er det en fordel, dersom der ikke er for store afvigelser i udviklingen i pris- og omkostningsniveauet. Det må dog erkendes, at man ikke i løbet af de 2 første år under EMS-samarbejdet har opnået en indsnævring af de eksisterende forskelle i pris- og lønudviklingen.

[Statsministeren]

Blandt deltagerne i EMS-samarbejdet er lønftalerne i Italien, Belgien-Luxembourg og Danmark præget af en udbredt anvendelse af automatisk dyrtidsregulering. Også i Frankrig og Holland sker der i praksis en ret automatisk tilpasning af lønningerne under hensyn til prisudviklingen. I Tyskland anvendes 1-årige lønftaler på arbejdsmarkedet, som ikke indeholder bestemmelser om automatisk dyrtidsregulering; for Irlands vedkommende har praksis på dette punkt varieret, men de senest indgåede aftaler indeholder ikke automatisk dyrtidsregulering.

Inden for EMS-samarbejdet har man i de forløbne år haft de relativt stærkeste prisstigninger i Italien og Irland, mens man har haft de laveste prisstigninger i Tyskland og Beneluxlandene. Frankrig og Danmark har i så henseende indtaget en mellemstilling. Det vil ses heraf, at der ikke er nogen nær sammenhæng mellem prisstigningstakten og det anvendte lønfastsættelsessystem.

Hvad angår den danske dyrtidsreguleringsordning, er denne successivt blevet modificeret ved, at man ikke medtager ændringer i den indirekte beskatning og siden 1980 ej heller medtager de direkte virkninger af energiprisstigninger ved beregningen af det lønregulerende pristal. Udtalelserne om den automatiske dyrtidsregulering i formandskabets konklusioner fra Det europæiske Råds møde i Maastricht har deres baggrund i de overvejelser om modifikationer af tilsvarende karakter i reglerne for den automatiske dyrtidsregulering, der foregår i andre medlemslande.

Spm. nr. 859

Til *ministeren for skatter og afgifter* (27/3 81) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Har ministeren planer om at foranledige ændringer, så de uretfærdigheder, der eksisterer over for kunsthandlere i forhold til kunstnere som beskrevet i svar til folketingets skatte- og afgiftsudvalg den 14. marts 1981 under j. nr. A 3204, bliver fjernet?«

Begrundelse

Det forekommer umiddelbart urimeligt, at et kunstværk, der sælges af kunstneren direkte, ikke er belagt med moms, mens der beta-

les moms, hvis kunstværket afhændes gennem en kunsthandler.

Besvarelse (7/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg oplyste i svaret til folketingets skatte- og afgiftsudvalg, at momslovens afgiftspligt for erhvervsmæssig omsætning af varer er generel, men at der i loven findes en særlig bestemmelse, der fritager kunstnere for at svare afgift ved salg af egne kunstværker (af den art, der henhører under toldtariffens position 99.01–99.03, dvs. malerier, tegninger, originale stik m.v. og skulpturer).

Denne særlige regel for kunstneres salg af egne værker har været gældende, så længe momsloven har været i kraft, dvs. fra 1967. Jeg har ingen planer om at søge denne bestemmelse ophævet.

Spm. nr. 861

Til *undervisningsministeren* (27/3 81) af:

Halvgard (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at man fortsat giver norske statsborgere adgang til danske universiteter, uanset at man i Norge grundet på besparelser på uddannelsesområdet nægter danske studerende adgang?«

Begrundelse

Det er kommet spørgeren for øre, at man i Norge opretholder en ret streng adgangsbe- grænsning med hensyn til f. eks. det medicinske studium samtidig med, at man har et vist antal norske lægestuderende på forskellige uddannelsesstrin på danske universiteter.

Besvarelse (6/4 81):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Selv om der er indført adgangsbe- grænsning til de videregående uddannelser i Danmark, optages der fortsat et begrænset antal udenlandske – og herunder norske – statsborgere. Lukkede man for adgangen for ud- lændinge, ville det stride mod de intentioner, der er givet udtryk for også fra dansk side i det internationale samarbejde, herunder det nordiske og EF-samarbejdet.

[Undervisningsministeren]

Udlændinge optages inden for en særlig kvota på normalt 10 pct. af optagelsespladserne i konkurrence med flere forskellige danske ansøgerkategorier. Der optages ca. 500 udenlandske statsborgere om året, og heraf er ca. halvdelen nordiske statsborgere (1979-tal).

I begrundelsen for det stillede spørgsmål er specielt henvist til norske statsborgeres optagelse ved det danske lægestudium. Om det kan jeg oplyse, at der i forbindelse med adgangsreguleringen blev fastsat særlige kriterier for optagelse af udlændinge på uddannelser, som er kraftigt begrænsede her i landet, og som også er det i andre lande. For at en udlænding kan optages ved de kraftigt begrænsede uddannelser, skal han – ud over at opfylde adgangsbetingelserne – have *særlig tilknytning til Danmark*, og tilknytning opnås f. eks. ikke ved at tage til Danmark og tage en adgangsgivende eksamen, men f. eks. ved flere års arbejde og ophold i Danmark eller ved forældres statsborgerskab.

Følgende uddannelser under undervisningsministeriet optager kun udenlandske statsborgere, hvis de har særlig tilknytning til Danmark: Civil- og akademiingeniøruddannelserne på Danmarks tekniske Højskole og Danmarks Ingeniørakademi, jordemoderuddannelsen, lægeuddannelsen, socialrådgiveruddannelsen, tandlægeuddannelsen og alle uddannelser på landbohøjskolen. For farmaceutuddannelsen gælder der også et krav om tilknytning, men der er en særordning for nordiske statsborgere: Uden for optagelsestallene kan der hvert år optages 1 norsk, 1 svensk og 3 islandske statsborgere, og hvis kapaciteten tillader det, kan nordiske statsborgere indskrives på et vist trin af uddannelsen.

Spm. nr. 866

Til *ministeren for skatter og afgifter* (27/3 81) af:

Steffensen (KrF):

»Er ministeren indstillet på, at der fremover kan gives fradrag for beløb betalt i henhold til 5-års gavekontrakter mellem privatpersoner og humanitære og kirkelige organisationer?«

Begrundelse

Ifølge de nugældende regler kan man fratrække gaver, hvis man har tegnet en 10-års kontrakt med en humanitær eller kirkelig organisation. For de fleste mennesker kan det virke uoverskueligt at skulle binde sig til at give et bestemt beløb eller en fast procentdel af den skattepligtige indkomst i 10 år. Det er derfor sandsynligt, at mange flere vil benytte sig af fradragsmuligheden, hvis der kan tegnes 5-årige gavekontrakter.

Besvarelse (9/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

I medfør af ligningslovens § 8 A er der adgang til at opnå fradrag i den skattepligtige indkomst for gaver, der ydes til foreninger og organisationer, hvis midler anvendes i almenvælgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed til fordel for en større kreds af personer. Det er en forudsætning, at ministeren for skatter og afgifter har godkendt den pågældende organisation, og gavefradraget kan ikke udgøre mere end 1.000 kr. årligt.

Med udgangspunkt i ligningslovens § 14, stk. 2, er der udviklet en praksis, hvorefter en skattepligtig kan fradrage gaveydelse, når han efter visse nærmere regler har forpligtet sig til at udrede gaven som en løbende årlig ydelse for en periode, der normalt ikke må være kortere end 10 år. Denne fradragsret er uafhængig af, om gavemodtageren er en forening eller en institution, der virker for almenvellet, ligesom fradragsretten ikke forudsætter nogen særskilt godkendelse.

Under hensyn til de restriktive krav i ligningslovens § 8 A forekommer det inkonsekvent at lempe kravene til ydelsesperioden for løbende bidrag til foreninger og organisationer m.v., der tjener almenvælgørende, humanitære eller religiøse formål.

På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at tage initiativ til en lempelse af reglerne på dette område.

Spm. nr. 867

Til *industriministeren* (31/3 81) af:

Maisted (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvem der har ret til at yde særlige lån og kreditter til Polen,

[Maisted]

og samtidig oplyse Danmarks økonomiske baggrund for at yde disse lån og kreditter?»

Begrundelse

Selv om man har al mulig forståelse og sympati for det polske folks ønske – som deles af den danske befolkning – om frie fagforeninger, så virker det ejendommeligt, at Danmark, der har en udlandsgæld på ca. 20.000 kr. pr. indbygger, er i stand til at yde kreditter til et land, der på trods af økonomiske vanskeligheder ikke har en udlandsgæld pr. indbygger, der er større end 4.285 kr.

Besvarelse (8/4 81):

Industriministeren (Erling Jensen):

Eksportkreditrådet kan med hjemmel i lov om Danmarks erhvervsfond udstede garantier i forbindelse med eksport til Polen. Disse garantier dækker risici i forbindelse med kreditter, der ydes af danske eksportører og pengeinstitutter. Finansieringen under EKR's garantier tilvejebringes dels af de private pengeinstitutter, dels af Dansk Eksportfinansieringsfond. I maj 1980 indgik regeringen en særlig kreditrammeaftale med Polen, hvorefter EKR påtog sig at garantere for lån ydet af danske pengeinstitutter til finansiering af polske indkøb af danske kapitalgoder og visse nærmere opregnede halvfabrikata. Beløbsrammen blev fastsat til 500 mio. kr., og aftalens gyldighedsfrist blev fastsat til 30. juni 1981. Da kreditrammebeløbet ikke vil være udnyttet pr. 30. juni 1981, har EKR efter bemyndigelse fra regeringen imødekommet et polsk ønske om en forlængelse af aftalens gyldighedsfrist med 6 måneder for den pr. 30. juni 1981 uudnyttede del af rammebeløbet.

Endvidere har EKR bl. a. som led i EF's fødevarerbestand vedtaget at garantere leverancer af svinekød, raps og rug inden for en beløbsramme på 170 mio. kr. på særligt gunstige vilkår.

Herudover har udenrigsministeriet opnået finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 1981 ydes Polen et statslån på 25 mio. kr. til markedsrente og med en løbetid på 7 år, hvoraf de første 3 år er afdragsfri. Lånet tænkes anvendt til delvis betaling af danske eksportørers langfristede tilgodehavender,

der forfalder i 1. halvår 1981, og som endvidere er garanteret af EKR.

Forslaget om et statslån er foranlediget af et polsk ønske. Lignende polske henvendelser er sket til andre kreditorlande, hvortil bemærkes, at Danmark beløbsmæssigt er mindste kreditorland.

Den politiske baggrund for, at regeringen har fundet det rigtigt at indtage en imødekommende holdning over for den polske regerings ønsker, er, at Polen som bekendt gennem længere tid har befundet sig i alvorlige økonomiske vanskeligheder, der nu er blevet akutte. De økonomiske forhold i Polen spiller en væsentlig rolle i den politiske krise, som landet gennemlever, og Danmark deler med sine vestlige samarbejdspartnere en interesse i, at der skabes stabile vilkår i landet, således at krisen kan overvindes. Ved vurderingen af de oplysninger om udlandsgældens størrelse pr. indbygger i Danmark og Polen, som hr. Maisted fremkommer med i begrundelsen for sit spørgsmål, må det tages i betragtning, at den danske udlandsindtjening pr. indbygger er langt større end den tilsvarende polske.

Spm. nr. 869

Til *arbejdsministeren* (31/3 81) af:

Kurt Hansen (VS):

»Vil ministeren sikre, at overenskomststridige arbejdskonflikter samt ikke-overenskomstaftalte fridage i beregningsperioden af arbejdsløshedsdagpengene (de sidste 3 måneder) ikke kommer til at betyde lavere understøttelse?«

Begrundelse

Samtidig med at beregningsperioden for arbejdsløshedsunderstøttelsen er blevet ændret fra de sidste 5 uger til de sidste 3 måneder, er der lagt op til et nyt angreb på de arbejdsløse.

Spørgeren er bekendt med, at der i Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke er truffet beslutning om, at beregningen af arbejdsløshedsunderstøttelsen ændres, således at arbejdsløse, der har været i overenskomststridige arbejdsnedlæggelser eller har haft ikke-overenskomstmæssigt aftalte fridage, skal have dette modregnet i beregningen af arbejdsløshedsdagpengene. Dette fremgår også

[Kurt Hansen]

af de nye ledighedserklæringer. Tidligere har det været sådan, at havde der været strejker eller fridage i selve beregningsperioden, så gik man længere tilbage i tiden for at få et reelt billede over indtjeningen.

Disse ændringer betyder, at arbejdere, der er gået ud i en arbejdskamp imod fyringer og arbejdsløshed, skal – hvis kampen tabes med arbejdsløshed til følge – have væsentligt mindre i arbejdsløshedsunderstøttelse, end hvis de ikke havde strejket. Truslen om fyringer kombineret med lavere arbejdsløshedsunderstøttelse skal altså nu kunne bruges generelt mod arbejdere, der ønsker at gå ud i aktion for bedre løn- og arbejdsforhold samt mod fyringer.

For at vise hvor kynisk og udspekuleret denne administrative ændring virkelig er, skal jeg give et enkelt eksempel: En arbejder, der lige tjener tilstrækkeligt til at sikre sig maksimumunderstøttelsen ved arbejdsløshed, har været ude i en ikke-overenskomstmæssig aktion på 1 måned og vil efter de nye ændringer nu kun kunne oppebære 2/3 af den understøttelse, der havde været mulig uden denne overenskomststridige strejke.

Arbejdsministeren må gribe ind over for den aldeles uanstændige administrative ændring, der her er tale om, og sikre, at denne vedtagelse trækkes tilbage.

Besvarelse (14/4 81):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Med hensyn til ikke-overenskomstafaltede fridages indflydelse på beregningen af lediges dagpengesats kan jeg oplyse, at der ikke er sket nogen ændring ved fastsættelsen af de nye regler for beregning af dagpengesatser.

Beregningen af lediges dagpengesatser sker som hidtil på grundlag af den faktiske arbejdstid. Frivilligt fravær enkelte dage eller timer i den periode, der ligger til grund for beregningen, får derfor indflydelse på dagpengenes størrelse. Jeg finder denne regel rimelig og agter derfor ikke at tage initiativ til at få den ændret.

Det skal dog bemærkes, at ikke-overenskomstafaltede fridage i beregningsperioden har mindre betydning for dagpengenes størrelse efter de nugældende regler end tidligere, da beregningsgrundlaget er udvidet fra 4 uger til 12 uger.

Vedrørende overenskomststridige konflikters indflydelse på beregningen af dagpengesatsen har arbejdsdirektoratet oplyst, at spørgsmålet er under overvejelse og snarest vil blive drøftet i landsarbejdsnævnet.

Spm. nr. 870

Til *ministeren for skatter og afgifter (1/4 81)* af:

Flemming Jensen (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at stille private og offentlige myndigheder lige i forbindelse med håndværker- og entreprenørarbejde?«

Begrundelse

Ifølge Licitationen for 27. marts 1981 omtaler direktør Jørn Svendsen, Ferritslev, at hvor de kommunale entreprenøraftdelinger tidligere udførte ca. 20 pct. af kommunernes vejarbejder, er denne andel nu steget til ca. 46 pct.

En af årsagerne skal søges i momslovgivningen, der påfører private foretagender en ubillig konkurrence, hvad der ikke mindst mærkes i en krisesituation som den nuværende.

Skal arbejdsløsheden effektivt bekæmpes, må det private erhvervsliv ikke lide under en skatteyderbetalt konkurrenceforvridding.

Besvarelse (8/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Der er i momsloven regler, som gør det muligt at give statslige, amtskommunale og kommunale institutioner afgiftspålæg for arbejder, der udføres i konkurrence med erhvervslivet.

I henhold til disse regler er der fastsat nærmere bestemmelser om afgiftspligt netop inden for området bygge- og anlægsarbejder m.v. Bestemmelserne findes i bekendtgørelse nr. 52 af 9. februar 1971 og i cirkulære nr. 118 af 29. juni 1979.

Jeg finder ikke umiddelbart anledning til at ændre bestemmelserne. Jeg vil dog være parat til – efter samråd med det nævn, der er nedsat i henhold til momsloven – at foretage en nærmere vurdering af disse bestemmelser, hvis der kan påvises områder, hvor momsen

[Ministeren for skatter og afgifter]

på afgørende måde vil kunne påvirke en offentlig myndigheds valg mellem selv at lade et arbejde udføre eller lade dette udføre af en momsregistreret virksomhed. I nævnet sidder der til behandling af sager af denne art repræsentanter for såvel amtskommuner og kommuner som for erhvervslivet (Entrepreneurforeningen).

Spm. nr. 871

Til *undervisningsministeren* (1/4 81) af:

Inge Krogh (KrF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at grønlandere ligestilles med danskere med hensyn til støtte til højskoleophold?«

Begrundelse

Det er oplyst mig gennem Luthersk Missionsforenings Højskole i Hillerød, at der kun gives støtte til grønlandere til kursus på højskole, hvis det er et led i uddannelsen. Der må være en diskriminering, idet dette ikke er et krav for danskere.

Besvarelse (13/4 81):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Grønlandere på højskoleophold i Danmark oppebærer statsstøtte i henhold til bekendtgørelse nr. 302 af 27. juni 1979 om støtte til elever på folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler, det vil sige efter samme regler for højskoleophold, som gælder for herboende danske elever.

Ifølge disse regler er det ikke som anført i begrundelsen for spørgsmålet en betingelse for at opnå statsstøtte, at et højskoleophold er led i en uddannelse.

Oplysningerne fra Luthersk Missionsforenings Højskole vedrører således ikke reglerne for tildeling af statsstøtte til nedbringelse af elevbetalingen, jfr. ovennævnte bekendtgørelse.

Jeg er imidlertid bekendt med, at ministeriet for Grønland har anvendt et kriterium som det i begrundelsen for spørgsmålet nævnte ved tildeling af supplerende støtte til grønlandere på højskoleophold i Danmark, og har på den givne foranledning samtidig oversendt en kopi af spørgsmålet og mit svar til ministeren for Grønland.

Spm. nr. 872

Til *industriministeren* (1/4 81) af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren gøre rede for, hvordan patentdirektoratet agter at overvåge og videregive oplysninger om europæiske patentansøgninger til navnlig mindre, danske virksomheder inden for industri og håndværk?«

Begrundelse

Da det vil være uoverkommeligt for de pågældende virksomheder at foretage overvågning i München, er det af afgørende betydning, at patentdirektoratet efter eventuel ratifikation af patentkonventionen samler kræfterne om effektiv overvågning og informationsgivning.

Besvarelse (10/4 81):

Industriministeren (Erling Jensen):

De europæiske patentansøgninger, som mindre, danske virksomheder kan have behov for at overvåge og modtage oplysninger om, vil efter en ratifikation af Den europæiske Patentkonvention kun være en del af det samlede antal europæiske patentansøgninger. Det vil kun være ansøgninger, hvori Danmark er designet. Dette vil sandsynligvis kun være knap halvdelen af de europæiske ansøgninger.

En forudsætning for, at europæiske patentansøgninger, hvori Danmark er designet, kan opnå foreløbig beskyttelse her i landet, er, at der indleveres oversættelse til dansk af patentkravene. Dette fremgår af lovforslagets § 1, nr. 9 (§ 83). Det er også her fastsat, at patentdirektoratet skal holde oversættelsen tilgængelig for enhver og udfærdige bekendtgørelse herom.

Det er min agt, at sådanne ansøgninger skal offentliggøres, således at ansøgningernes data og patentkravene og eventuelle tegnninger vil udkomme ugentligt som et tillæg til Dansk Patenttidende. Et lignende tillæg findes allerede i dag for nationale danske ansøgninger. Tillægget er opdelt i ni tekniske områder, sådan at den enkelte virksomhed typisk kun behøver at abonnere på én af sektionerne. Prisen på en sektion varierer fra 100-600 kr. årligt.

[Industriministeren]

I relation til de store problemer, som fra visse sider er rejst i forbindelse med den forøgede overvågning ved dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention, skal jeg oplyse, at kun 47 danske virksomheder i dag abonnerer på Tillægget til Dansk Patenttidende. Interessen for overvågning og problemerne i denne forbindelse synes således ikke at være det store problem for dansk erhvervsliv.

Offentliggjorte europæiske patentansøgninger, hvor Danmark er designeret, men hvor ansøgeren ikke ønsker at opnå den provisoriske beskyttelse ved at indlevere oversættelse af patentkravene, vil ikke indgå i Tillægget til Patenttidende. Dette er dog ikke ensbetydende med, at der ikke kan fremskaffes oplysninger om sådanne ansøgninger. Dels vil de foreligge fra patentmyndigheden i München som offentliggørelsesskrifter med hele beskrivelsen, tegninger og patentkrav, dels vil der via dataoverføresteknikken være hurtig adgang til samtlige journaloplysninger om dem. Her vil patentdirektoratet kunne yde en effektiv service, og det fornødne udstyr hertil findes allerede.

Endelig skal bemærkes, at udstedte europæiske patenter først får gyldighed i Danmark, når patentet i sin helhed er oversat til dansk. Trykte eksemplarer af oversættelsen kan herefter fås hos patentdirektoratet, der samtidig hermed offentliggør meddelelse om, at patentet med oversættelsen har fået gyldighed i Danmark.

Det kan tilføjes, at man inden for Den europæiske Patentmyndighed arbejder på en udbygning af indgangsnøglerne til patentregistret, hvilket også vil komme patentdirektoratet og dets brugere til gode. Der vil således ikke være tale om, at mindre, danske virksomheder skal foretage overvågning i München.

Spm. nr. 874

Til *justitsministeren* (2/4 81) af:

Ib Christensen (DR):

»Hvorfor har ministeren afslået en tiltrængt udvidelse af personalet i Randers politikreds?«

Begrundelse

Lokalnævnet har to gange, senest med støtte af Randers Politiforening, rettet henvendelse til justitsministeriet med ønske om udvidelse af mandskabet hos Randers politi.

Rigspolitichefen har over for ministeriet givet udtryk for den opfattelse, at en ordenspolitistyrke på tæt ved 100 mand og en kriminalpolitistyrke på 21 mand kunne betjene politikredsen på en tilfredsstillende måde.

Normtallet for ordenspolitiet i kredsen er i 1975 fastsat til 73. Det faktiske tal i dag er 65, til trods for at arbejdstiden senere er nedsat og ferien forlænget.

En ansøgning fra 1978 om tilladelse til at ansætte parkeringsvagter til aflastning af politiets arbejde har været resultatløs.

Kriminaliteten i Randers politikreds steg fra 1979 til 1980 med 33 pct., idet anmeldelserne om kriminelle forhold voksede fra 5.903 til 7.844. Særligt er berigelsesforbrydernes antal steget, antallet af indbrud således med mere end 50 pct.

Besvarelse (9/4 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det skal indledningsvis nævnes, at rigspolitichefen efter retsplejelovens kapitel 11 i første række har ansvaret for fordelingen af personale m.v. til de enkelte politikredse og til de centrale politiafdelinger.

Rigspolitichefen har tidligere oplyst, at udgangspunktet for fordeling af personale mellem kredsene selvsagt er et ønske om at sikre, at alle dele af landet inden for de bestående personalemæssige rammer får en ensartet politimæssig betjening og service. Fordelingen af personale sker bl. a. på grundlag af inspektion i kredsene og efter drøftelser med den stedlige ledelse og personale. I rigspolitichefens overvejelser indgår en række direkte målelige faktorer som f. eks. kredsenes geografiske udstrækning, kredsenes befolkningsunderlag og -sammensætning, statistiske oplysninger om sagsmængden i kredsene, herunder selvsagt antallet af anmeldte lovovertrædelser i kredsene. Endvidere bliver der taget hensyn til en række ikke direkte målelige forhold som f. eks. antallet af stationer, landpolitistillinger og bygningsmæssige forhold, kredsenes geografiske særpræg m.v.

Justitsministeriet kan generelt set tilslutte sig rigspolitichefens oplysninger om grundla-

[Justitsministeren]

get for fordeling af personale m.v. til de enkelte politikredse og centrale politienheder.

Vedrørende spørgsmålet om tildeling af politipersonale til Randers politikreds kan det oplyses, at rigspolitichefen to gange i 1980 har foretaget en analyse af kredsens politimæssige forhold. Justitsministeriet har i slutningen af 1980 og i begyndelsen af 1981 givet udtryk for, at man ikke har fundet grundlag for at tilsidesætte rigspolitichefens afgørelse om tildeling af personale til Randers politikreds, idet det er ministeriets sammenfattende vurdering, at der under de herskende personalemæssige forhold er sikret politikredsen en tilfredsstillende politimæssig betjening.

Det skal tilføjes, at rigspolitichefen løbende vurderer behovet for tildeling af personale til kredsene.

Spm. nr. 875

Til *justitsministeren* (2/4 81) af:

Flemming Jensen (KF):

»Vil ministeren efterkomme borgmester Kjeld Rasmussens ønske om mere politi til Glostrup politikreds?«

Begrundelse

Borgmester Kjeld Rasmussen har som andre, bl. a. repræsentanter for politiet, påpeget, at kriminaliteten i Glostrup politikreds er stærkt stigende.

Denne meget store politikreds er klart underforsynet med politimæssig dækning, og det er meget svært at give borgerne den fornødne sikkerhed. Derfor må specielt denne politikreds mandskabsmæssigt dækkes væsentlig bedre, end tilfældet hidtil har været.

Besvarelse (9/4 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det skal indledningsvis nævnes, at rigspolitichefen efter retsplejelovens kapitel 11 i første række har ansvaret for fordeling af personale m.v. til de enkelte politikredse og til de centrale politiafdelinger.

Rigspolitichefen har tidligere oplyst, at udgangspunktet for fordeling af personale mellem kredsene selvsagt er et ønske om at sikre, at alle dele af landet inden for de bestående personalemæssige rammer får en

ensartet politimæssig betjening og service. Fordelingen af personale sker bl. a. på grundlag af inspektion i kredsene og efter drøftelser med den stedlige ledelse og personale. I rigspolitichefens overvejelser indgår en række direkte målelige faktorer som f. eks. kredsenes geografiske udstrækning, kredsenes befolkningsunderlag og -sammensætning, statistiske oplysninger om sagsmængden i kredsene, herunder selvsagt antallet af anmeldte lovovertrædelser i kredsene. Endvidere bliver der taget hensyn til en række ikke direkte målelige forhold som f. eks. antallet af stationer, landpolitistillinger og bygningsmæssige forhold, kredsenes geografiske særpræg m.v.

Justitsministeriet kan generelt set tilslutte sig rigspolitichefens oplysninger om grundlaget for fordeling af personale m.v. til de enkelte politikredse og centrale politienheder.

Rigspolitichefen har endvidere oplyst, at man har iværksat en ny analyse af fordelingen af politipersonale til kredsene i hovedstadsområdet, og denne analyse er endnu ikke afsluttet.

Spm. nr. 876

Til *ministeren for skatter og afgifter* (2/4 81) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Vil ministeren søge skattelovgivningen ændret således, at borgere, der pålægges rentebetaling på grund af langsomme sagsbehandling hos myndighederne, altid kan fratække disse renter i lighed med øvrige fradragsberettigede renter?«

Begrundelse

I Jyllands-Posten den 2. april refereres en dom i østre landsret, hvor et flertal af dommere på to mod én mente, at en renteudgift i forbindelse med en kloakering i Ledøje-Smørum kommune ikke var fradragsberettiget.

Da dommen langtfra er entydig, er spørgsmålet stillet.

Besvarelse (9/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Af begrundelsen fremgår det, at spørgsmålet er stillet på baggrund af en dom. Jeg kan

[Ministeren for skatter og afgifter]

i den forbindelse oplyse, at der er tale om en dom afsagt af østre landsret den 26. marts 1981, og fristen for anke til højesteret er således endnu ikke udløbet, hvorfor jeg finder det rigtigst ikke at kommentere dommen i detaljer på nuværende tidspunkt.

Jeg kan imidlertid oplyse, at sagen angår fradragsretten for de renter af kloakeringsudgifter for et udstykningsområde, som er påløbet i tiden fra kloakeringens udførelse, indtil de samlede anlægsudgifter inklusive renter pålægges de enkelte udstykkede ejendomme som kloakbidrag ved landvæsenskommissionens kendelse.

En betingelse for, at renteudgifter kan fratregkes ved indkomstopgørelsen, er, at der er tale om renter af en selvstændig aktuel gældsforpligtelse, som påhviler den skattepligtige, og i den foreliggende sag har et flertal på to dommere i østre landsret ment, at denne betingelse ikke var opfyldt, medens én dommer har fundet betingelsen opfyldt.

Den nævnte dom giver mig ikke anledning til at søge skattelovgivningen ændret.

Spm. nr. 877

Til *undervisningsministeren* (2/4 81) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Har ministeren gjort sig nogle tanker om, hvordan man kan løse problemet for mennesker, som på grund af alvorligt læsehandicap ikke er i stand til at klare den teoretiske del af en statskontrolleret prøve, hvis materialet kun foreligger trykt, og vil amtscentralerne/landscentralen kunne pålægges at indlæse materialet for enkeltpersoner, og vil der opstå ophavsretlige problemer ved en løsning af den art?«

Begrundelse

Spørgsmålet tager udgangspunkt i en konkret sag, hvor en stærkt læseretarderet har måttet opgive at tage en statskontrolleret prøve, fordi han ikke er i stand til på en gang at læse en tekst og få rigtigst fat i, hvad den handler om. Materialet er ikke fra forlagets side fremstillet som bog plus bånd og vil heller ikke blive det, da behovet for en båndudgave næppe er så stort, at det kan betale sig for forlaget at fremstille den.

I den slags tilfælde vil mennesker af og til kunne klare problemet ved, at en slægtning

eller en ven læser højt for dem eller måske læser teksten ind på bånd. Men det kan ikke være rimeligt, at man, hvis der stilles krav i forbindelse med statskontrollerede eksaminer, som man på grund af handicap ikke kan klare, skal være afhængig af mere eller mindre tilfældig hjælpssomhed fra venner og slægtninge.

Blinde vil sandsynligvis kunne hjælpes af blindeinstituttet, men ordblinde og andre stærkt læseretarderede må der skabes udveje for.

Besvarelse (10/4 81):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Med henvisning til undervisningsministeriets cirkulæreskrivelse af 22. november 1979 om tilladelse til individuel fravigelse af reglerne om gennemførelse af folkeskolens afsluttende prøver kan det oplyses, at der for elever, som eksempelvis har et alvorligt læsehandicap, kan ansøges om individuel fravigelse fra de regler, som er fastsat i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 8. marts 1977 om folkeskolens afsluttende prøver m.v.

Herefter indsender elevens skole eller kursus til undervisningsministeriet, direktoratet for folkeskolen, folkeoplysning, seminarier m.v. en ansøgning, der foruden en begrundelse indeholder en angivelse af fravigelsens ønskede omfang samt påtegning fra den stedlige skolepsykologiske rådgivning.

Selv om der er tale om individuelle fravigelser, vil en fravigelse for en elev med et alvorligt læsehandicap i langt de fleste tilfælde netop bestå i, at trykt materiale, som indgår i prøverne, indtales på bånd. Der er meddelt et stort antal sådanne konkrete dispensationer for handicappede elever i folkeskolen.

Undervisningsministeriet har i øvrigt sidste år nedsat en særlig arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde cirkulære og vejledning om handicappedes deltagelse i statskontrollerede prøver og eksaminer inden for folkeskolen, gymnasiet og HF samt erhvervsuddannelserne. En sådan vejledning skal blandt andet indeholde generelle retningslinier for, hvilke hensyn der i en prøvesituation kan tages til handicappede elever.

Landscentralen for undervisningsmidler har ikke forpligtelse til at betjene enkeltpersoner og kan ikke efter nugældende lov på-

[Undervisningsministeren]

lægges at indlæse individuelt udvalgte materialer til den teoretiske del af en statskontrolleret prøve, men jeg har draget omsorg for, at spørgsmålet og det deri indeholdte forslag om eventuelt at inddrage amtscentralerne/landscentralen sendes til arbejdsgruppen, så at det kan indgå i arbejdsgruppens overvejelser og arbejde.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt der vil opstå ophavsretlige problemer, kan jeg oplyse, at der efter ophavsretslovens § 18 er adgang til ved lydoptagelse at fremstille eksemplarer af udgivne litterære værker med henblik på udlån til blinde, svagtsende og andre, som på grund af invaliditet er ude af stand til at læse almindelige bøger, forudsat det ikke sker i erhvervsøjemed. For sådan optagelse har ophavsmanden dog krav på vederlag.

Spm. nr. 878

Til *energiministeren* (2/4 81) af:

Waldorff (VS):

»Vil ministeren garantere, at regeringen ikke underskriver aftalen med A. P. Møller om ændringer af eneretsbevillingen, før folketingets undergrundsudvalg og energiudvalg har haft mulighed for at vurdere aftalens sammenhæng med forslaget til ny undergrundslov samt de principper for en oliebeskatningslov, som regeringen har lovet ville blive fremlagt inden afgivelse af betænkning om undergrundsloven og loven om en olie-rørledning?«

Begrundelse

Ministeren har gennem udtalelser til dagbladet *Information* åbnet for den mulighed, at aftalen underskrives, før man ved, hvordan den øvrige lovgivning kommer til at se ud.

Suppleret med dir. Bjarne Fogs antydning af (*Information* d. 2.4. 1981) at A. P. Møller ikke anerkender statens beskatningsret, tegner der sig efterhånden muligheden af regeringens totale kapitulation over for A. P. Møller og de borgerlige partier.

Besvarelse (9/4 81):

Energiministeren (Poul Nielson):

Ifølge undergrundslovens § 2, stk. 1, kan der ikke gennemføres ændringer af A. P. Møller-bevillingen, forinden sagen har været forelagt undergrundsudvalget. Regeringen har ikke til hensigt at underskrive en aftale med A. P. Møller, før undergrundsudvalget har taget stilling til aftalen i sin helhed og herunder haft mulighed for at vurdere aftalen på baggrund af forslagene til henholdsvis lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af olie og kondensat. For så vidt angår lovgivning om beskatning af fortjenester, der på grund af de særlige prisstigninger på olie og gas kan indtjenes ved indvinding af råstoffer, vil regeringen henholde sig til, hvad der tidligere har været tilkendegivet, nemlig at lovforslag herom vil blive fremsat i begyndelsen af folketingsåret 1981-82.

Spm. nr. 879

Til *ministeren for Grønland* (2/4 81) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en økonomisk værdi den norske kvote på hvaler i grønlandske farvande udgør?«

Begrundelse

Da værdierne i de grønlandske farvande for tiden er en væsentlig del af den politiske diskussion i Grønland, vil det være væsentligt at vide, hvilken værdi der går til Norge via hvalfangsten.

Besvarelse (8/4 81):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Norge har i de sidste år haft en kvote på 75 vågehvaler ved Vestgrønland og 120 ved Østgrønland, i alt 195.

Ifølge norske statistikker har Norge i 1978 fanget i alt 1606 vågehvaler til en værdi af 21.729.000 Nkr. og i 1979 fanget i alt 2219 vågehvaler til en værdi af 30.942.000 Nkr. De anførte værdier er for salget i første omsætningsled.

Antager man, at den norske fangst ved Grønland værdimæssigt svarer til gennemsnittet af den samlede norske fangst af vågehvaler, var førstehåndsværdien af kvoten ved

[Ministeren for Grønland]

Grønland på 195 vågehvaler ca. 2,7 mill. nkr. i 1978-79.

Ministeriet har ingen oplysninger om omkostningerne ved den norske fangst ved Grønland.

Spm. nr. 881

Til *justitsministeren* (3/4 81) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren overveje en ændring af førerprøvecirkulæret fra 1966 vedrørende rutinesikring og arbejdsnormskrav for de sagkyndige, dels med henblik på at sikre, at de førerprøvesagkyndige virkelig opnår den fornødne rutine gennem strengere krav om øget, kontinuerlig beskæftigelse, dels med henblik på gennem nedsættelse af de fastsatte krav om 7 teoretiske og 7 praktiske prøver pr. 8 timers arbejdsdag at sikre et forsvarligt arbejdsklima både for den sagkyndige og for eleven, når henses til de mange nye krav, der følger bl. a. af den nye færdselslov?«

Begrundelse

Førerprøvecirkulæret af 20. december 1966 må anses for forældet. Cirkulæret foreskriver, at den førerprøvesagkyndige skal beskæftiges i passende tidsrum ad gangen for at opnå fornøden rutine. Praksis viser imidlertid, at mange sagkyndige kun opnår beskæftigelse i alt for korte perioder, hvorfor cirkulærets bestemmelser herom må skærpes.

Der er endvidere siden cirkulærets tilblivelse i 1966 kommet en række nye lovbestemmelser til, således den nye færdselslov. Der stilles derfor i dag langt større krav til såvel de sagkyndiges som elevernes kunnen. Prøverne kan derfor ikke afvikles forsvarligt, hvis man, som cirkulæret foreskriver, skal afvikle 7 teoretiske og 7 praktiske prøver pr. 8 timers arbejdsdag.

Besvarelse (9/4 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Som anført i spørgsmålet har justitsministeriet i en cirkulæreskrivelse af 20. december 1966 fastsat retningslinier for arbejdsnormer for køreprøvesagkyndige. I cirkulæret fremhæves det bl. a., at den enkelte sagkyndige bør beskæftiges med afholdelse af køreprøver i passende tidsrum ad gangen, normalt ikke

under ét år, for at den pågældende herved kan opnå den fornødne rutine.

I forbindelse med udfærdigelsen af kørekortbekendtgørelsen (justitsministeriets bekendtgørelse nr. 144 af 15. april 1977 om kørekort) blev spørgsmålet om ændrede arbejdsnormer overvejet, men da bekendtgørelsen og den nye færdselslov (lov nr. 287 af 10. juni 1976) ikke har medført væsentligt ændrede arbejdsopgaver, herunder væsentligt mere tidskrævende køreprøver, har ministeriet ikke fundet grundlag for at ændre bestemmelserne i cirkulæreskrivelsen.

Justitsministeriet overvejer for tiden en lang række ændringer af kørekortbekendtgørelsen. Det drejer sig dels om ændring som følge af EF-direktivet om kørekort, men navnlig om ændring på grundlag af de forslag om ændring af køreuddannelsen, der er fremsat af færdselssikkerhedskommissionen i betænkning nr. 892/80.

Justitsministeriet er af den opfattelse, at der bør foretages en omlægning af køreuddannelsen, og det er klart, at spørgsmålet om de køreprøvesagkyndiges arbejdsvilkår vil blive taget op i denne sammenhæng, ligesom de køreprøvesagkyndiges landsforening løbende vil blive inddraget i ministeriets overvejelser.

Spm. nr. 885

Til *ministeren for skatter og afgifter* (3/4 81) af:

Knud Lind (FP):

»Ministeren bedes redegøre for reglerne om udpegningen af lønnet vurderingsformand for Nykøbing Falster kommune samt oplyse, om der fra ministeriets side har været sat nogen indleveringstidsfrist for ansøgere, og om denne tidsfrist har været overholdt, idet det i svaret bedes opgivet, hvorvidt ministeren har fulgt førsteflertalsindstillingen fra Storstrøms amtsråd.«

Begrundelse

Spørgsmålet er rejst i forbindelse med den lokale debat, der har været i forbindelse med udpegningen til posten som vurderingsformand i Nykøbing Falster kommune.

Besvarelse (13/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Ifølge vurderingslovens § 23, stk. 2, udnævner ministeren for skatter og afgifter vurderingskredsens formænd, efter at der er indhentet indstilling fra vedkommende amtsråd.

Ved skrivelse af 24. november 1980 udbad ministeriet sig en sådan indstilling fra amtsrådet for Storstrøms amtskommune i anledning af, at formanden for vurderingskredsen var afgået ved døden. Skrivelsen indeholdt ingen frist for indsendelsen af indstillingen, der blev afgivet den 23. december 1980.

Den kandidat, der af amtsrådets flertal var indstillet som nr. 1, var i forvejen medlem af amtsligningsrådet. Efter ministeriets praksis kan ingen samtidig bestride begge disse hverv, og på forespørgsel svarede den pågældende, at han under disse omstændigheder foretrak at beholde sit hverv som medlem af amtsligningsrådet.

Som følge af den lokale debat, der havde været om amtsrådets indstilling, udbad ministeriet sig en ny indstilling fra amtsrådet, og den kandidat, der var indstillet som nr. 1 i denne nye indstilling, blev herefter udnævnt til vurderingsformand.

Spm. nr. 887

Til *justitsministeren* (6/4 81) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Er ministeren positivt indstillet over for at ekspedere mere end 1/3 af alle spritbilistdomme ad administrativ vej?«

Begrundelse

De fleste førstegangsspritbilister, som ikke har været årsag til ulykker eller uheld af anden art, burde – såfremt deres blodpromille er bevist og tilståelse er indrømmet – have deres dom forkyndt i et rekommanderet brev.

På nuværende tidspunkt foretages der i alle spritbilisttilfælde et retsligt efterspil, som i mange tilfælde alligevel ikke kan rokke en tøddel ved den skematiske domsafsigelse.

Jeg tror heller ikke på, at en spritdom, der forkyndes foran en dommer, har større præventiv virkning end en forkyndelse, der sker i et anbefalet brev.

Personligt mener jeg, det er lidt naivt og uværdigt at slæbe nævnte spritbilistkategori i retten.

Vedkommende ved jo på forhånd, hvad han eller hun tilsiges for at høre.

Som sagt tror jeg, at mere end en tredjedel af alle spritdomme kan ordnes administrativt – uden at den almindelige retsbevidsthed vil tage skade.

Selvsagt vil der kunne spares ret betydelige beløb, og i øvrigt er vore domstole i forvejen overbebyrdede, fordi spritkørsel, nar-kosager og kriminalitet i al almindelighed er tiltagende.

Besvarelse (15/4 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Der gås ved besvarelsen ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til muligheden for at gennemføre en ordning, hvorefter personer, der sigtes for overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om kørsel efter indtagelse af spiritus, kan få deres sag afgjort ved en udenretlig sanktionsvedtagelse, såfremt de selv er indforstået hermed.

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 931 er der i et vist omfang mulighed for udenretlig vedtagelse af bøder på under 2.000 kr. Reglen går ud på, at politimesteren i politisager i stedet for at indlevere anklageskrift til retten kan tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Erkender sigtede sig ikke skyldig, eller erklærer han sig ikke rede til at betale den forelagte bøde, går sagen på sædvanlig måde til retten.

Sager om kørsel efter indtagelse af spiritus kan i dag ikke behandles efter denne regel.

I forbindelse med udarbejdelsen af forslag til lov om ændring af færdselsloven (spiritus- og promillekørsel) (L 194) er der imidlertid over for justitsministeriet rejst spørgsmål om at indføre adgang til udenretlig vedtagelse af bøde og kørekortsfrakendelse i sager om kørsel efter indtagelse af spiritus. Bl. a. på dette grundlag er spørgsmålet om at indføre en sådan regel for tiden under overvejelse i justitsministeriet.

Spm. nr. 888

Til *indenrigsministeren* (6/4 81) af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren nu oplyse, om den fungerende borgmester i Ravnsborg kommune har overtrådt den kommunale styrelseslov ved at undlade at informere de øvrige byrådsmedlemmer om indholdet af en vigtig rapport fra det rådgivende firma A/S Dvinger forinden byrådets beslutning om køb af færgen Bukken Bruse?«

Begrundelse

I indenrigsministerens skriftlige svar af den 25. marts 1981 på mit spørgsmål af den 16. marts 1981 om, at den fungerende borgmester havde tilbageholdt oplysninger om Dwingerrapporten for Ravnsborg Byråd, svarede ministeren: »For så vidt angår det i spørgsmålet om borgmesterens information af byrådets medlemmer anførte, vil jeg gerne bemærke, at jeg ikke er bekendt med nogen klage over borgmesteren i Ravnsborg i forbindelse med denne sag.«

Jeg er nu bekendt med, at man fra Ravnsborg kommune den 9. marts 1981 har videregivet to kommunalbestyrelsesmedlemmers skriftlige klage til tilsynsrådet for Storstrøms amt, og alligevel svarer indenrigsministeren den 25. marts 1981, at ministeren ikke er bekendt med nogen klage over borgmesteren i Ravnsborg i forbindelse med denne sag.

I håbet om at indenrigsministeren denne gang er bedre informeret om, at der er indbragt en klage for Storstrøms amts tilsynsråd, anmoder jeg om et fyldestgørende svar.

Der henvises i øvrigt til mit spørgsmål af den 16. marts 1981.

Besvarelse (10/4 81):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

I begrundelsen for spørgsmålet anfører spørgeren, at 2 kommunalbestyrelsesmedlemmer i Ravnsborg kommune den 9. marts 1981 har sendt en klage til tilsynsrådet for Storstrøms amt over den fungerende borgmester i Ravnsborg kommune i forbindelse med kommunalbestyrelsens beslutning om køb af færgen Bukken Bruse, og der henvises til, at jeg den 25. marts 1981 på et af spørgeren den 16. marts 1981 stillet spørgsmål (nr. 776)

alligevel svarer, at jeg ikke er bekendt med nogen klage over borgmesteren i Ravnsborg kommune i forbindelse med denne sag.

Tilsynsrådet for Storstrøms amt har over for ministeriet bekræftet, at man har modtaget en sådan klage af 9. marts 1981 fra fremskridtspartiets byrådsgruppe i Ravnsborg kommunalbestyrelse og har oplyst, at rådet endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Ved besvarelsen den 25. marts 1981 var jeg – som anført – ikke bekendt med, at klage var fremsendt. Der er imidlertid ingen pligt til og ej heller praksis for, at tilsynsrådene underretter ministeriet om modtagne klager, eller at ministeriet hører tilsynsrådene herom.

Da tilsynet med kommunerne, som nævnt i min besvarelse af 25. marts 1981, udøves af vedkommende tilsynsråd, orienterede jeg imidlertid som anført i besvarelsen tilsynsrådet for Storstrøms amt om spørgsmålet og mit svar herpå.

Under hensyn til, at tilsynsrådet som nævnt ikke har truffet afgørelse i sagen, kan jeg ikke på nuværende tidspunkt udtale mig om det nu stillede spørgsmål.

Jeg har bedt tilsynsrådet om at blive underrettet om rådets afgørelse i sagen.

Spm. nr. 891

Til *ministeren for skatter og afgifter* (7/4 81) af:

Rahbæk Møller (SF):

Er den kollektive trafik belagt med moms som følge af EF-reglerne, som hævdet i den offentlige debat, eller har EF-avisen ret i sin påstand om, at EF ikke stiller sådanne krav (EF-avisen nr. 4, 1981)?«

Besvarelse (14/4 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Personbefordring er undtaget fra afgiftspligten efter momsloven. Der betales ikke moms af billetterne. Trafikselskaberne betaler – som alle andre ikke-momsregistrerede såsom skoler, hospitaler og private – moms af deres indkøb uden mulighed for at kunne »afløfte« den.

Disse regler, der har været gældende fra momslovens ikrafttræden i 1967, er i overensstemmelse med de regler, der gælder efter

[Ministeren for skatter og afgifter]

EFs 6. momsdirektiv, som i Danmark gennemførtes med virkning fra 1. oktober 1978.

Når det i EF-bladet anføres, at »EF hverken kan eller vil tvinge Danmark til at lægge moms på kollektiv transport«, sigtes der formentlig til det forhold, at momsfrigørelsen for personbefordring formelt hviler på en undtagelsesbestemmelse i momsdirektivet. Den kan opretholdes uændret indtil et tidspunkt, hvor medlemsstaterne ved enstemmighed træffer beslutning om at ophæve den.

Spm. nr. 892

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (7/4 81) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvad er grunden til, at ministeren har tilbageholdt det hidtidige årlige tilskud på 50.000 kr. til Kvindehuset i Gothersgade i København, på hvilke betingelser vil støtten blive udbetalt, og vil ministeren tage initiativ til en forhandling om den fremtidige tilskudsordning?«

Begrundelse

Af en artikel i Information den 4.-5. april 1981 fremgår det, at Kvindehuset i Gothersgade svæver som en kastebold mellem stat og kommune, og at overborgmester Egon Weidekamp mener, at det er kulturminister Lise Østergaards opgave at støtte Kvindehuset økonomisk, idet han finder, at kommunen har taget sin del af ansvaret på sig ved at fastsætte en lav husleje – 60.000 kr. årligt.

Fra ministeriet for kulturelle anliggender har huset hidtil fået et tilskud på 50.000 kr. årligt, men dette tilskud er ikke udbetalt i år. Derfor er Kvindehusets eksistens stærkt truet, og de opgaver, som huset løser, risikerer at forblive uløste til skade for mange kvinder.

Det er nok realistisk at fastslå, at der i det lange løb vil være behov for en helt fast økonomisk baggrund for aktiviteterne i Kvindehuset, og at såvel kommunen som staten burde forpligte sig nærmere på området. Der bør i hvert fald hurtigst muligt tages et initiativ til en forhandling mellem ministeriet for kulturelle anliggender, Københavns kommune og repræsentanter for de kvindegrupper, der benytter huset om dagen. Men indtil dette er sket og en aftale er nået, bør staten ikke

gennem manglende tilskud være årsag til husets lukning.

Besvarelse (14/4 81):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

I anledning af spørgsmålet kan jeg oplyse, at Kvindehuset i Gothersgade siden 1. marts 1978 i 3 år til 1. marts 1981 har modtaget tilskud på årligt 50.000 kr. som delvis dækning af husets huslejeudgifter.

At bevillingsperioden var begrænset til en 3-årig igangsætningsperiode har hele tiden været klart både for Kvindehusets styringsgruppe og for Københavns kommune, som også, lige siden kvindernes forhandlinger med ministeriet om støtte begyndte i 1976, har været medinddraget.

Styringsgruppen har på den baggrund i december sidste år bedt mig undersøge, om der inden for kulturministeriets budgetter kunne findes andre muligheder for at yde økonomisk støtte til Kvindehuset svarende til det oprindelige huslejetilskud på 50.000 kr.

Jeg har svaret Kvindehuset, at jeg måtte fastholde beslutningen om, at der ikke af ministeriet kan ydes driftsstøtte til Kvindehuset efter 1. marts 1981 – men hvis gruppen havde et konkret formål, et særligt arrangement eller nogle anskaffelser, som huset gerne ville have tilskud til, var den velkommen til på lige fod med andre ansøgere at søge derom. Med hensyn til huslejen fremover henviste jeg Kvindehuset til at forhandle med Københavns kommune.

Den bevilling, hvoraf huslejetilskuddene til Kvindehuset i Gothersgade er givet, og som er den eneste finanslovsbevilling, kulturministeriet har bl. a. til generel støtte af kvindehuse og andre aktivitetshuse rundt om i landet, er – således som det fremgår af anmærkningerne til finansloven – bestemt for støtte til nye initiativer, til forsøgs- og undersøgelsesvirksomhed inden for kulturområdet, herunder kulturformidlende virksomhed. Dette formål ville i fremtiden ikke kunne tilgodeses, hvis bevillingen blev anvendt som mangleårigt løbende driftstilskud til en bestemt kreds af institutionslignende aktiviteter. For at sikre bevillingens forudsætninger har kulturministeriet fundet det nødvendigt at begrænse sine igangsætningstilskud til 3 år.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Kulturministeriet skal og må af sine i forvejen begrænsede midler til eksperimenter og nye aktiviteter have mulighed for også fremover at kunne hjælpe igangsætning af nye projekter og aktiviteter.

Hovedsynspunktet er, at den heromhandlede støtte til kvindehuse og andre aktivitets-huse helt naturligt på længere sigt – efter en igangsætningsperiode med statslig støtte – må være et kulturelt og socialt anliggende for de lokale myndigheder. Men dette hensyn skal som før nævnt selvfølgelig ikke afskære disse »huse« fra at søge kulturministeriet om støtte til konkrete kulturelt betonedede formål.

Til den sidste del af Ingerlise Koefoeds spørgsmål, om jeg vil tage initiativ til en forhandling om den fremtidige tilskudsordning, kan jeg svare: Ja, det vil jeg meget gerne. Fordi der er brug for Kvindehuset i Gothersgade med alle dets aktiviteter og vi derfor *må* få en løsning på husets problemer.

Jeg vil derfor snarest muligt tage kontakt til overborgmester Egon Weidekamp og Kvindehusets styringsgruppe til en forhandling, hvor mit udgangspunkt vil være det her i svaret skitserede.

Spm. nr. 893

Til *ministeren for offentlige arbejder* (7/4 81) af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren oplyse, om det er korrekt, at Københavns lufthavnsmyndigheder i Kastrup har udstedt ca. 50 pct. flere adgangskort til Københavns lufthavn, end der er ansatte, og bevirker dette misforhold ikke, at udenforstående personer kan skaffe sig adgang til lufthavnsområdet uden om pas- og toldkontrol med deraf følgende muligheder for indsmugling af narkotika?«

Begrundelse

Det er beklageligt, hvis det er korrekt, at der er udstedt 50 pct. flere adgangskort i Københavns lufthavn, end der er ansatte, hvilket bevirker, at indsmuglingsvejene for narkotika forøges for en personkreds, som ikke længere har nogen tilknytning til Københavns lufthavn i form af arbejde. Dette misforhold må også give toldmyndighederne vanskeligheder i deres kontrol med indførsel af narkotika.

Besvarelse (15/4 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Det er af Københavns lufthavnsvesen oplyst, at der ifølge den seneste kvartalsvise opgørelse over udstedte ID-kort er udfærdiget i alt ca. 17.100 ID-kort, der giver adgang til lufthavnens ikke-offentligt tilgængelige områder.

Af disse ID-kort er ca. 15.400 udstedt til ansatte i de 165 virksomheder, der er placeret på lufthavnsområdet, og som dermed har deres daglige arbejde på området, medens ca. 1.700 ID-kort – eller ca. 10 pct af samtlige udfærdigede kort – er udstedt til ansatte i i alt 186 virksomheder beliggende uden for lufthavnens område.

For så vidt angår den sidstnævnte gruppe er der tale om personer, der som følge af deres arbejde på forskellig måde har behov for jævnlige at skulle færdes på lufthavnens ikke-offentligt tilgængelige områder, herunder f. eks. ansatte i ministerier, ambassader og rejsebureauer samt ansatte i en række virksomheder, der udfører service- og entreprenøropgaver m.v. på lufthavnens område.

Kriterierne for udstedelse af ID-kort er tiltrådt af lufthavnssikkerhedskomiteen, hvori både politi og toldmyndigheder er repræsenteret, og den gruppe af personer, der har adgang til lufthavnens ikke-offentligt tilgængelige områder, uanset at de er ansat i virksomheder beliggende uden for lufthavnsområdet, opfylder naturligvis alle disse kriterier, herunder at de jævnlige har arbejdsopgaver at udføre i lufthavnen.

Det kan i tillæg hertil oplyses, at det med forskellig farvelægning af ID-kortene er markeret, om disse kun giver adgang til terminalbygninger, til luftgodsstationen eller til flyopstillingspladserne, ligesom der fra lufthavnsvesenets side naturligvis udøves kontrol med, at udstedte adgangskort inddrages eller ændres i overensstemmelse med de lagte kriterier.

Som det vil fremgå, er der ikke udstedt 50 pct. flere adgangskort til Københavns lufthavn, Kastrup, end der er ansatte i virksomheder på lufthavnen. Jeg finder ikke, at den nuværende ordning skaber en øget mulighed for uretmæssig adgang til lufthavnen, og skal tilføje, at der ikke uden uacceptable gener for lufthavnens funktion kan ske indskrænk-

[Ministeren for offentlige arbejder]

ninger i de retningslinier, hvorefter adgangskort udstedes til de nævnte grupper.

Spm. nr. 898

Til *boligministeren* (9/4 81) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Hvordan agter ministeren at sikre, at intentionerne i lejelovens tilbudspligt overholdes, så det tilbud, lejerne får, er et reelt tilbud og ikke et papirtilbud, de ikke har en jordisk chance for at anvende?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet på baggrund af den aktuelle sag om forsikringsselskabet Hafnia-Hånd-i-Hånd, der nu opdeles i to nye selskaber. I denne forbindelse skal det gamle selskab tilbyde lejerne i de beboelsesejendomme, selskabet ejer, at overtage ejendommene ifølge lejelovens tilbudspligt. Dette er også sket rent formelt. Men det er sket på nogle vilkår, der reelt betyder, at lejerne ikke kan – eller at det ville være uhyre ufavorabelt for lejerne – at overtage ejendommen. Selskabet har nemlig tilbudt lejerne at overtage ejendommen til den sum, der er fastlagt ved 16. almindelige vurdering, men kontant. Dette betyder, at tilbuddet, der på papiret er på 8,6 mill. kr., reelt svarer til en betaling på 13–14 mill. kr., da lejerne selvsagt ikke har 8,6 mill. kr. liggende i skuffen.

Ifølge Aktuelt den 7. april har eksperter i boligministeriet udtalt, at de finder denne procedure i orden. Hvis en sådan procedure accepteres af boligministeren, betyder det, at der er særdeles gode muligheder for at omgå intentionerne i lejeloven vedrørende tilbudspligten. Helt banalt betyder det nemlig, at selskaber indbyrdes kan sælge beboelsesejendomme til så høje priser (her ved at kræve kontant betaling), at lejerne på forhånd er sat ud af spillet, og at de overhovedet ikke får mulighed for at tage stilling til, om de ønsker at overtage ejendommen på andelsbasis eller ej.

Besvarelse (15/4 81):

Boligministeren (Erling Olsen):

Tilbudspligten opfyldes efter lejelovens § 103 ved, at ejeren over for samtlige lejere af beboelseslejligheder fremsætter tilbud om, at

en af beboerne dannet andelsboligforening kan erhverve ejendommen til samme købesum, kontante udbetaling og øvrige vilkår, som ejeren kan opnå ved salg til anden side.

Lejerne har således ret til at overtage ejendommen på nøjagtig samme vilkår, som ejeren kunne opnå ved salg til anden side. Der er ikke særlige regler for det tilfælde, at overdrageren og erhververen er økonomisk tæt forbundne, eller hvor overdragelsen måske er mere formel end reel. Sådanne forhold kan indebære, at der mellem overdrageren og erhververen aftales vilkår, som er andre end normale markedsvilkår, f. eks. at hele overdragelsessummen skal berigtiges kontant, eller overstiger markedsprisen.

Problemet med kontant betaling er ikke noget praktisk problem, hvis markedsprisen er den rigtige kontantpris. I så fald kan lejerne i realkreditinstitutterne låne 80 pct. af det beløb, der kræves. Deres egen kontante udbetaling vil da fortsat kun være de 20 pct.

Anderledes er det, hvis prisen er højere end markedsprisen for den pågældende udlejningsejendom. I så fald kan lejerne lade sig friste til at betale mere end markedsprisen. Derfor bør lejere, som får et tilbud om overtagelse af deres ejendom på andelsbasis, søge professionel rådgivning – f. eks. i Lejernes Landsorganisation – inden de tager stilling til et tilbud.

Er prisen højere end markedsprisen, har sælger skaffet sig en fordel på købers bekostning, og det må da være et mellemværende mellem sælger og køber. I det tilfælde, hvor det måtte dreje sig om en handel i forbindelse med et forsikringsselskabs opsplitting i to selvstændige enheder, må det i sidste ende blive et spørgsmål om, hvorvidt de forsikringstagere, som bliver i sælgers afdeling, har skaffet sig en fordel på bekostning af de forsikringstagere, der følger med over i købers afdeling.

Spm. nr. 900

Til *udenrigsministeren* (9/4 81) af:

Gert Petersen (SF):

»Vil udenrigsministeren inden for Atlantpagten arbejde for, at medlemsstaters militærtøflly ophører med at krænke Finlands luft- rum?«

[Gert Petersen]

Begrundelse

I The Times 8. april 1981 oplyses i en reportage fra Helsinki, at vesttyske og franske militærfly har overfløjet finsk territorium under den sidste tids rekognosceringer i den finske bugt.

Det hedder ordret i reportagen: »Uden offentlighed, men med diskret henvisning til de involverede magter har finnerne to gange protesteret formelt over krænkelser af Finlands suveræne territorium.«

Det oplyses, at det drejer sig om den finske ø Bogskär.

Times-korrespondenten tager sagen meget let, nærmest lidt humoristisk, og mere end antyder, at protesterne kun skyldes Finlands underdanighed over for Sovjetunionen.

Der må blive korrespondentens sag. Mig bekendt er det sædvane, at staterne ikke lader sådanne krænkelser gå upåtalet hen. Men selvfølgelig kan man anlægge det synspunkt (som Times åbenbart gør), at NATO-fly har ret til at flyve, hvor det passer dem. Det har dog vist aldrig været den danske regerings synspunkt. Derfor går jeg ud fra, at den fordømmer sådanne krænkelser, både generelt, men også specielt i kraft af Finlands status som neutral deltager i det nordiske samarbejde. Det er Danmarks allierede, som er ansvarlige for krænkelserne. Den ene (Vesttyskland) er endda medlem – ligesom Danmark – af Atlanttpagtens integrerede forsvarssystem (NATO). Derfor må Danmark være forpligtet til at tage sagen op over for sine allierede og arbejde for, at de ikke fortsat krænker en anden nordisk stats suverænitet.

Besvarelse (15/4 81):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

I besvarelse af hr. Gert Petersens spørgsmål vil jeg gerne slå fast, at regeringen naturligvis tager afstand fra enhver form for krænkelser af et andet lands territorium. Jeg er heller ikke i tvivl om, at de andre NATO-lande ligesom Danmark bestræber sig på at undgå krænkelser af andre landes territorier. At der nu og da kan forekomme hændelige krænkelser, må naturligvis beklages.

Jeg ser ingen grund til at tage de i hr. Gert Petersens spørgsmål påståede krænkelser af Finlands luftrum op til drøftelse i NATO. Krænkelser af et lands territorium er et an-

liggende, der udelukkende vedrører det krænkede land og det eller de lande, hvor de pågældende nationale fly er hjemmehørende.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Fastsættelse af betaling for børns ophold i daginstitution og formidlet dagpleje).

(Lovforslag nr. L 202. Fremsat 9/4 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik B. Smith (S):

Forslaget til ændring af lov om social bistand indebærer, at de nugældende betalingsregler for formidlet dagpleje og daginstitutionsophold føres videre efter 1. august 1981.

I socialdemokratiet fandt vi, at principperne i de ændrede regler var rigtige, og vi beklager, at det har været nødvendigt at gå tilbage til de nugældende betalingsregler, fordi det, som alle jo ved, betød, at man ikke fik de forventede merindtægter.

Vi har med tilfredshed noteret os, at regeringen ikke har opgivet tanken om at gradue-re forældrebetalingen efter socialindkomsten. Alle forhold taget i betragtning er det sikkert rigtigt, at man nu giver sig til at overveje, på hvilken måde dette bør gøres. Her vil det nok også være rigtigt at inddrage den netop afsluttede børnekommissions arbejde.

Jeg skal afslutningsvis sige, at når jeg genkalder mig de argumenter, der er fremført fra partier, der var imod de ændrede regler, må jeg gå ud fra, at det her fremsatte lovforslag får en hurtig gang gennem folketinget.

Brixtofte (V):

Det kunne naturligvis være fristende i dag at holde en lang tale om, at venstre fik ret i, at hele socialindkomstlovgivningen er lov-sjusk, dårligt forberedt, et skoleeksempel på, hvorledes man ikke skal lovgive, men det er vel efterhånden desværre helt overflødig at træde mere i det, ikke mindst på grund af regnefejlen på en halv milliard kroner. Af historiske årsager er det dog værd at oplyse et par ting.